

**ZAKON
O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA
DIO PRVI - (ZAJEDNI KE ODREDBE) POGLAVLJE I. (OP E ODREDBE)**

lan 1.

(Op e odredbe)

Ovim zakonom ure uje se osnivanje, poslovanje, upravljanje i prestanak privrednih društava (u daljnjem tekstu: društvo) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

lan 2.

(Društvo)

(1) Društvo je pravno lice koje samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružanja usluga na tržištu radi sticanja dobiti.

(2) Društvo mogu osnovati i doma a i strana fizi ka i pravna lica ako zakonom nije druga ije odre eno.

lan 3.

(Oblici društva)

(1) Društvo može biti organizirano u jednom od sljede ih oblika:

- a) društvo sa neograni enom solidarnom odgovornoš u;
- b) komanditno društvo;
- c) dioni ko društvo;
- d) društvo sa ograni enom odgovornoš u.

(2) Odredbe ovog zakona u kojima je upotrijebljena rije "društvo" bez punog naziva jednog od oblika iz stava (1) ovog lana odnose se na sva društva.

lan 4.

(Pravna sposobnost)

(1) Svojestvo pravnog lica društvo sti e danom upisa u registar koji vodi sud odre en Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: registar društava).

(2) Društvo odgovara za svoje obaveze cjelokupnom svojom imovinom.

(3) Prije upisa u registar društava niko ne može nastupati u ime društva.

(4) Lice koje postupi suprotno odredbi stava (3) ovog lana odgovara za stvorene obaveze cjelokupnom svojom imovinom, a kada tako nastupa više lica za obaveze odgovaraju neograni eno solidarno.

lan 5.

(Odgovornost za obaveze)

(1) Svaki lan društva sa neograni enom solidarnom odgovornoš u i komplementar u komanditnom društvu odgovara za obaveze društva neograni eno solidarno cjelokupnom svojom imovinom.

(2) Komanditor u komanditnom društvu, dioni ar u dioni kom društvu i vlasnik udjela društva sa ograni enom odgovornoš u ne odgovara za obaveze društva, osim kada:

- a) koristi društvo za postizanje li nog cilja koji nije saglasan ciljevima drugih lanova i društva u cjelini;
- b) upravlja imovinom društva kao svojom imovinom;
- c) koristi društvo za prevaru ili ošte enje svojih povjerilaca;
- d) uti e na smanjenje imovine društva u svoju korist ili korist tre ih lica, ili uti e da društvo preuzme obaveze iako je znao ili morao znati da društvo nije ili ne e biti sposobno da izvrši svoje obaveze.

lan 6.

(Djelatnost)

(1) Društvo po inje obavljati svoju djelatnost nakon upisa u registar društava i objavljivanja registracije u skladu sa zakonom kojim se ure uje registracija privrednih društava.

(2) Djelatnosti za koje je zakonom utvr eno da se mogu obavljati samo na osnovu saglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog organa mogu se obavljati nakon dobijanja dozvole, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa.

(3) Ukoliko zakonom ili drugim propisom nisu utvr eni uvjeti za dobijanje saglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog organa iz stava (2) ovog lana, federalna ministarstva e u skladu s ovim zakonom, svako u okviru svoje nadležnosti,

utvrditi te uvjete.

(4) Djelatnosti za koje je posebnim zakonom propisano da se obavljaju u odre enom obliku privrednog društva, ne mogu se obavljati u drugom obliku privrednog društva.

Ilan 7.
(Mogućnost obavljanja i drugih djelatnosti društva)

- (1) Društvo može obavljati poslove samo u okviru djelatnosti upisane u registar društava.
- (2) Društvo može obavljati i druge poslove koji se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti upisane u registar društava u obimu i na način koji su potrebni za poslovanje, a ne predstavljaju obavljanje tih poslova kao redovne djelatnosti.

Ilan 8.
(Valjanost poslova)

Poslovi koje zaključuje i lice koje je svojim položajem ili na drugi način ovlašteno za zastupanje i predstavljanje društva, valjani su za treće lice i u slučaju da su zaključeni poslovi izvan djelatnosti upisane u registar društava, osim ako je treće lice znalo ili moralo znati da su takvi poslovi izvan djelatnosti društva.

Ilan 9.
(Sjedište)

- (1) Sjedište društva je mjesto koje je kao sjedište upisano u registar društava.
- (2) Sjedište se utvrđuje osnivačkim aktom ili statutom društva.

Ilan 10.
(Podružnice)

- (1) Društvo, domaće ili strano, može izvan mjesta sjedišta osnovati jednu ili više podružnica u kojima obavlja svoje djelatnosti.
- (2) Podružnica nastaje odlukom o osnivanju koju donosi ovlaštena osoba društva u skladu s osnivačkim aktom ili statutom društva.
- (3) Podružnice nemaju svojstvo pravnog lica.
- (4) Podružnica ima mjesto poslovanja i zastupnika, a poslove sa trećim licima obavlja u ime i za račun društva.
- (5) Podružnice domaćeg društva se upisuju u registar društava u registarskom sudu u kojem je društvo upisano.
- (6) Podružnice stranog društva se upisuju u registar društava u registarskom sudu na čijem području je sjedište podružnice.

POGLAVLJE II. (FIRMA)

Ilan 11.
(Pojam)

- (1) Firma je ime pod kojim društvo posluje.
- (2) Firma se obavezno ističe na poslovnim prostorijama društva.

Ilan 12.
(Elementi)

- (1) Firma društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću mora sadržavati prezime najmanje jednog člana, uz oznaku da ih ima više i oznaku "d.n.o.".
- (2) Firma komanditnog društva mora sadržavati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.", a ne smije sadržavati imena komanditora.
- (3) Firma društva sa ograničenom odgovornošću mora sadržavati oznaku "d.o.o.".
- (4) Firma dioničarskog društva mora sadržavati oznaku "d.d.".
- (5) Firma iz stavaka (1) i (2) ovog člana obavezno sadrži firmu drugog društva koje je član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću u ili komplementar komanditnog društva.

Ilan 13.
(Jezik)

- (1) Firma mora biti napisana na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji, a prijevod na strani jezik može se upotrebljavati samo zajedno sa firmom na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.
- (2) Firma može sadržavati strane riječi i koje su uobičajene ili za njih nema odgovarajuće riječi u jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.

Ilan 14.
(Dodatni elementi)

- (1) Firma može sadržavati dodatne elemente koji bliže označavaju društvo i sjedište društva.
- (2) Društvo može koristiti skraćenu firmu koja mora sadržavati oznake po kojima se razlikuje od drugih firmi i oznaku oblika društva.
- (3) Firma podružnice mora sadržavati punu firmu društva, oznaku da je podružnica i sjedište podružnice.

Ilan 15.
(Zabranjeni elementi)

Firma ne smije sadržavati:

- a) rije i i oznake koji su protivni zakonu;
- b) zaštite robe ili pomoćne znakove drugih pravnih i fizičkih lica;
- c) službene simbole i znakove;
- d) nazive ili znakove stranih država ili međunarodnih organizacija;
- e) rije i i oznake koje bi mogle stvoriti zabunu u pogledu vrste i obima poslovanja ili dovesti do zamjene sa firmom ili znakom drugog društva ili povrijediti prava drugih lica.

Ilan 16.
(Mogući elementi)

- (1) Firma može sadržavati riječ: "Bosna i Hercegovina" i njene izvedenice i skraćene na osnovu odobrenja nadležnog organa određenog posebnim zakonom.
- (2) Firma može sadržavati riječ "Federacija" i njene izvedenice i skraćene samo na osnovu odobrenja nadležnog organa određenog posebnim zakonom.
- (3) Firma može sadržavati naziv kantona, grada i općine i njihove izvedenice i skraćene samo na osnovu odobrenja nadležnog kantonalnog, gradskog, odnosno općinskog organa određenog posebnim zakonom na području na kojem društvo ima sjedište.
- (4) Firma može sadržavati ime i prezime lica koje nije osniva društva samo uz odobrenje tog lica ili njegovih zakonskih nasljednika.
- (5) Na zahtjev organa i lica iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog Ila registra sud izbrisati i iz registra rije i i imena unesena kao dodatni elementi firme.

Ilan 17.
(Ime Ila društva kao element firme)

- (1) Ukoliko firma društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću u ili komanditnog društva sadrži prezime koje je već sadržano u ranije registriranoj firmi, u firmu se mora unijeti ime ili drugi dodatni element po kojem se razlikovati od već registrirane firme.
- (2) Ako je prezime lica ostalo u firmi i nakon prestanka njegovog Ila u društvu, na zahtjev tog lica ili njegovih nasljednika sud će brisati njegovo prezime iz firme u registru društava.

Ilan 18.
(Princip isključivosti firme)

- (1) Firma društva mora se jasno razlikovati od firme drugih društava.
- (2) Registar sud odbiti će upis u registar društava firmu koja je protivna odredbama ovog zakona ili se jasno ne razlikuje od već registriranih firmi u Federaciji.
- (3) Društvo ima pravo zahtijevati prestanak upotrebe i brisanje iz registra društava firmu drugog društva i naknadu pretrpljene štete tužbom kod suda u roku tri godine od dana upisa osporavane firme u registar društava, ako smatra da firma drugog društva nije jasno različit od njegove ranije registrirane firme.

Ilan 19.
(Princip prvenstva)

- (1) Ako se sudu radi upisa u registar prijave iste firme ili firme koje se međusobno jasno ne razlikuju, sud će upisati onu firmu koja je ranije prijavljena.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog Ila, upisati će se kasnije prijavljena firma, ako podnosilac kasnije podnesene prijave dokaže da je u vrijeme podnošenja ranije podnesene prijave, tu firmu, odnosno njene bitne elemente upotrebljavao na tržištu kao oznaku svog društva ili kao robni ili pomoćni znak za označavanje svojih proizvoda ili usluga, te da je to učinio prije podnosioca ranije podnesene prijave.

Ilan 20.
(Obaveza upisa u registar društava)

- (1) Firma i skraćena firma upisuje se u registar društava.
- (2) Društvo je dužno u poslovanju koristiti punu ili skraćenu firmu kakva je upisana u registar društava.

Ilan 21.
(Poslovna korespondencija)

Sva poslovna pisma i narudžbe društva moraju sadržavati:

- a) punu firmu i adresu sjedišta društva;
- b) punu firmu i adresu sjedišta podružnica društva;
- c) naziv i sjedište institucije kod koje i broj pod kojim je društvo upisano;
- d) broj računa sa nazivom i sjedištem finansijske organizacije kod koje društvo drži račun, ukoliko društvo ima više računa za svaki od njih;
- e) porezni identifikacioni broj društva.

lan 22.

(Prijenos firme)

Firma se može prenijeti samo ukoliko se vrši prijenos društva.

POGLAVLJE III. (ZASTUPANJE)

lan 23.

(Zastupanje)

- (1) Društvo zastupa uprava.
- (2) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja društvo i odgovara za zakonitost poslovanja društva.
- (3) Upravu ine lica koja su osniva kim aktom ili statutom društva, u skladu sa zakonom, ovlaštena da vode poslovanje društva.
- (4) Društvo mogu zastupati i druga lica odre ena osniva kim aktom ili statutom u skladu sa zakonom.
- (5) Lica ovlaštena za zastupanje upisuju se u registar društava.

lan 24.

(Lice s ovlaštenjima)

- (1) Lice s ovlaštenjima za zastupanje upisanim u registar društava ovlašteno je poduzimati sve radnje i obavljati sve poslove u ime i za ra un društva u okviru ovlaštenja upisanih u registar društava.
- (2) Lice s ovlaštenjima za zastupanje koje prekora i ograni enja ovlaštenja iz stava (1) ovog lana odgovorno je za štetu koja se time prouzrokuje privrednom društvu ili tre em licu s kojim je posao zaklju en.

lan 25.

(Odgovornost)

- (1) Lice kojem je povjereno obavljanje odre enih poslova u okviru djelatnosti društva, ovlašteno je poduzimati sve radnje i zaklju ivati poslove koji se uobi ajeno obavljaju ili nastaju uz poslove koji su mu povjereni.
- (2) Društvo odgovara za obaveze koje, u njegovo ime, od njega ovlašteno lice stvori prekora enjem ovlaštenja, ako tre e lice nije znalo ili nije moglo znati za prekora enje ovlaštenja.

lan 26.

(Prokura)

- (1) Prokura je pisano ovlaštenje za poduzimanje svih pravnih radnji i poslova u ime i za ra un društva, osim prijenosa i optere enja nekretnina, ako ovlaštenje za to nije posebno i izri ito navedeno.
- (2) Prokura se može dati samo za podružnicu, što se izri ito navodi u registru društava i prilikom istupanja prokuriste, a u protivnom se smatra da je prokura data za društvo u cjelini.
- (3) Prokura se može dati svakom punoljetnom i potpuno poslovno sposobnom licu bez obzira na dužnost i poslove koje obavlja, izuzev, ako druga ije nije predvi eno aktom o osnivanju društva, odnosno statutom društva.
- (4) Prokura se ne može dati pravnom licu. (5) Prokura je neprenosiva.

lan 27.

(Mogu nost davanja prokure)

- (1) Društvo može dati prokuru jednom ili više fizi kih lica u skladu s osniva kim aktom ili statutom društva.
- (2) Prokura se može dati istovremeno za više lica koja zajedno zastupaju društvo, a izjava volje tre eg lica data samo jednom od njih pravno je valjana.

lan 28.

(Zajedni ka prokura)

- (1) Ako je prokura data dvama licima ili više lica bez naznake da se radi o zajedni koj prokuri, svako od tih lica je prokurist koji samostalno zastupa društvo u granicama ovlaštenja utvr enih zakonom.
- (2) Prokura data dvama licima ili više lica smatrat e se zajedni kom prokurom samo ako je tako izri ito nazna eno u prokuri.
- (3) Izjave volje ili pravne radnje koje u ine zajedni ki prokuristi proizvode pravne posljedice samo ako ih u ine svi zajedni ki prokuristi zajedno.
- (4) Valjane su izjave volje ili pravne radnje koje u ini jedan od zajedni kih prokurista samo uz izri itu prethodnu saglasnost ili izri ito naknadno odobrenje ostalih zajedni kih prokurista.
- (5) Izjava volje ili pravna radnja u injena prema jednome prokuristi ima pravni u inak kao da je u injena prema svima.
- (6) Znanje o pravno odlu uju im injenicama ili krivnja jednog zajedi kog prokuriste proizvodi pravne posljedice za davaoca prokure, bez obzira na znanje ili krivnju ostalih zajedni kih prokurista.

lan 29.

(Ograni enje prokure)

- (1) Ograni enje prokure koje nije predvi eno ovim zakonom nema u inka prema tre im licima, bez obzira na to je li tre e lice za nju znalo ili moralo znati.
- (2) Ograni enje prokure na poslovanje jedne ili više podružnica ima u inka prema tre im licima samo ako je upisano u registar društava.

lan 30.

(Ovlaštenja prokuriste)

Prokurist ne može bez posebnog ovlaštenja društva nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj ra un, u svoje ime a za ra un drugih lica, ili u ime i za ra un drugih lica.

lan 31.

(Davanje i prestanak prokure)

- (1) Davanje i prestanak prokure društvo je dužno prijaviti za upis u registar društava.
- (2) Prokurist deponuje svoj potpis kod registarskog suda, a prilikom zastupanja društva dužan je uz potpis staviti naznaku da nastupa kao prokurist.
- (3) Prokura prestaje opozivom od društva i otkazom od prokuriste.

lan 32.

(Lica koja imaju posebne dužnosti prema društvu)

- (1) Posebne dužnosti prema društvu imaju:
  - a) lanovi društva sa neograni enom solidarnom odgovornoš u i komplementari;
  - b) lan društva sa ograni enom odgovornoš u koji posjeduje zna ajno u eš e u osnovnom kapitalu društva ili lan društva sa ograni enom odgovornoš u koji je kontrolni lan društva u smislu povezanih lica;
  - c) dioni ar koji posjeduje zna ajno u eš e u osnovnom kapitalu društva ili dioni ar koji je kontrolni dioni ar u smislu povezanih lica;
  - d) lanovi uprave, predsjednik i lanovi nadzornog odbora, zastupnici i prokuristi;
  - e) likvidacioni upravnik.
- (2) Zna ajno u eš e u osnovnom kapitalu društva u smislu stava (1) ta . b) i c) ovog lana iznosi u eš e od najmanje 20% u osnovnom kapitalu društva.
- (3) Kontrolni lan društva ili kontrolni dioni ar u smislu stava (1) ta . b) i c) ovog lana je lice koje ima više od 50% glasa kih prava u privrednom društvu na osnovu obi nih dionica ili koje na drugi na in vrši kontrolni uticaj nad upravljanjem i vo enjem poslova društva.
- (4) Lica iz stava (1) ovog lana obavljaju svoje poslove savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu društva (u daljnjem tekstu: dužna pažnja).
- (5) Lice koje postupi sa dužnom pažnjom ne odgovara za štetu koja iz takve procjene nastane za društvo.

lan 33.

(Mogu nost podnošenja tužbe)

Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz lana 32. Stav (1) ta . d) i e) ovog zakona za naknadu štete koju mu to lice prouzrokuje povredom dužne pažnje iz lana 32. stav (4) ovog zakona.

lan 34.

(Dužnost prijavljivanja poslova i radnji u kojima postoji li ni interes)

- (1) Li ni interes postojat e u slu aju ako je lice iz lana 32. stav (1) ovog zakona ili lan njegove porodice:
  - a) ugovorna strana u pravnom poslu s društvom;
  - b) u finansijskom odnosu sa licem iz pravnog posla koje zaklju uje ugovor sa društvom ili koje ima finansijske interese u tom poslu na osnovu kojih se može o ekivati da uti u na njegovo postupanje suprotno interesu društva;
  - c) pod kontrolnim uticajem strane iz pravnog posla ili lica koje ima finansijski interes u pravnom poslu ili radnji tako da se osnovano može o ekivati da uti u na njegovo postupanje suprotno interesu društva.
- (2) Pod lanom porodice lica iz stava (1) ovog lana smatraju se:
  - a) njegov bra ni drug, roditelji, brat ili sestra tog bra nog druga;
  - b) njegovo dijete, roditelji, brat ili sestra;
  - c) njegov krvni srodnik u pravoj liniji i u pobo noj liniji do drugog stepena srodstva, usvojilac i usvojenik, srodnik po tazbini zaklju no sa prvim stepenom;
  - d) druga lica koja sa tim licem žive u zajedni kom domu instvu.
- (3) Lica iz lana 32. stava (1) i iz stava (2) ovog lana smatraju se povezanim licima u smislu ovog zakona.
- (4) Povezana lica za sve poslove iz stava (1) ovog lana predstavljaju sve injenice od zna aja za donošenje odluke i pribavljaju prethodno odobrenje od nadležnog organa društva, u skladu sa statutom društva.

lan 35.

(Tužba zbog odobravanja poslova u kojima postoji li ni interes)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz lana 32. Stav (1) ovog zakona koje je imalo li ni interes u pravnom poslu i tražiti naknadu štete ako za taj pravni posao nije pribavljeno prethodno odobrenje ili ako nadležnom organu društva prilikom donošenja odluke o odobravanju pravnog posla nisu predstavljene sve injenice od zna aja za donošenje takve odluke.
- (2) Ako je tuženi lan uprave, društvo zastupa lice imenovano od nadležnog organa društva, u skladu sa statutom društva.

lan 36.

(Dužnost izbjegavanja sukoba interesa)

- (1) Lica iz lana 32. stav (1) ovog zakona ne mogu u svom interesu ili interesu sa njima povezanih lica:
  - a) koristiti imovinu društva;
  - b) koristiti informacije do kojih su došli u tom svojstvu, a koje nisu javno dostupne;
  - c) zloupotrijebiti svoj položaj u društvu;
  - d) iskoristiti mogu nosti za zaklju enje posla koji se ukaže društvu.

- (2) Dužnost izbjegavanja sukoba interesa postoji nezavisno od toga da li je društvo bilo u mogućnosti iskoristiti imovinu, informacije ili zaključiti poslove iz stava (1) ovog člana.

član 37.

(Tužba zbog povrede dužnosti izbjegavanja sukoba interesa)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz člana 32. Stav (1) ovog zakona koje povrijedi dužnost izbjegavanja sukoba interesa iz člana 36. ovog zakona kojom može tražiti:
- a) naknadu štete ili
  - b) prijenos na društvo koristi koje je to lice, odnosno povezano lice iz člana 34. stav (3) ovog zakona ostvarilo kao posljedicu te povrede dužnosti.
- (2) Ako je tuženik član uprave, društvo zastupa lice imenovano od nadležnog organa društva, u skladu sa statutom društva.

POGLAVLJE IV. (POSLOVNA TAJNA I ZABRANA KONKURENCIJE)

član 38.

(Poslovna tajna)

Poslovnom tajnom smatraju se informacije o poslovanju za koje je otkriveno da bi prouzrokovale značajnu štetu društvu ako dođu u posjed trećeg lica bez saglasnosti društva.

član 39.

(Informacije koje imaju karakter poslovne tajne)

- (1) Nadležni organ društva dužan je pisanim aktom odrediti informacije koje imaju karakter poslovne tajne i lica odgovorna za njihovo korištenje i zaštitu.
- (2) Za poslovnu tajnu ne mogu se odrediti podaci koji su javni po zakonu i drugim propisima i podaci o kršenju zakona i drugih propisa.

član 40.

(Zabrana konkurencije)

- (1) Član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću u komplementarnom komanditnom društvu, vlasnik udjela i član uprave i nadzornog odbora u društvu sa ograničenom odgovornošću u nadzornom odboru i upravi dionika društva i prokurist ne smije bez odobrenja nadležnog organa društva u skladu sa statutom društva, u tom svojstvu ili kao zaposleni u drugom društvu i kao samostalni poduzetnik u osnovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentnom odnosu s djelatnošću u prvom društvu.
- (2) Osnivačkim aktom ili statutom društva može se odrediti trajanje zabrane i nakon prestanka svojstva iz stava (1) ovog člana a najduže dvije godine.

član 41.

(Mogućnost traženja naknade štete)

Društvo može od lica koje prekrši zabranu konkurencije tražiti naknadu štete i ustupanje zaključaka tih poslova, ili prijenos ostvarene koristi ili prava iz zaključaka tih poslova u roku tri mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije tri godine od otkrivenog prekršaja zabrane konkurencije.

član 42.

(Sindikalno organiziranje)

Zaposleni u društvu mogu organizirati sindikat ili vijeće zaposlenika u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o vijeću zaposlenika.

član 43.

(Zabrana nesindikálnih aktivnosti)

U društvu se ne mogu osnivati organizacije i provoditi aktivnosti koje nemaju karakter sindikata i sindikalnih aktivnosti, te vijeća zaposlenika u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o vijeću zaposlenika.

POGLAVLJE V. (OSNOVNI KAPITAL I ULOZI)

član 44.

(Osnovni kapital)

- (1) Osnovni kapital društva je iznos kapitala koji su upisali članovi društva na osnovu osnivačkog akta.
- (2) Promjena osnovnog kapitala se upisuje na osnovu statuta ili izmjena statuta društva.
- (3) Dionici društva i društvo sa ograničenom odgovornošću u kojima osnovni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.
- (4) Posebnim zakonom za društva koja obavljaju posebne djelatnosti može se utvrditi veći iznos osnovnog kapitala.
- (5) Dio osnovnog kapitala koji je jednak ulozima u gotovini može biti potpuno ili djelimično uplaćen (upisan, ali neuplaćen osnovni kapital).
- (6) Osnovni kapital društva se može uvećavati ili smanjivati.
- (7) U slučaju smanjivanja kapitala osnovni kapital ne može biti smanjen ispod iznosa minimalnog osnovnog

kapitala utvrđeno ovim zakonom.

član 45.

(Ulozi)

(1) Osnovni kapital prilikom osnivanja društva osigurava se ulozima članova u novcu i stvarima i pravima koja su vrijednost iskaziva u novcu.

(2) Ulog u stvarima i pravima izražava se u novcu i mora se u potpunosti unijeti prije upisa društva u registar društava.

član 46.

(Vrijednost uloga)

(1) Vrijednost uloga u stvarima i pravima mora biti određena u osnivačkom aktu ili statutu društva, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

(2) Vrijednost uloga u stvarima i pravima u dionici društva i društva sa ograničenom odgovornošću određuje se na osnovu procjene prihvaćene ugovorom od svih osnivača.

član 47.

(Procjene vrijednosti uloga)

Procjena iz člana 46. stav (2) ovog zakona obavezno uključuje opis, način iskazivanja i procijenjenu vrijednost uloga i ocjenu da li ulog odgovara cijeni upisanih dionica dionika društva ili udjela u društvu sa ograničenom odgovornošću u koji se tim ulogom plaćaju.

član 48.

(Obaveza namirenja ugovorene vrijednosti uloga)

(1) Kada procijenjena vrijednost uloga u stvarima i pravima ne dostigne ugovoreni iznos do upisa društva u registar društava ili do ugovorenog roka uplate u slučaju pristupanja društvu, član društva koji se obavezao na taj ulog dužan je razliku uplatiti u novcu.

(2) Ako društvo nije steklo vlasništvo na stvari koju je član društva bio obavezan unijeti kao ulog, član društva mora uplatiti u novcu vrijednost te stvari koju mu društvo mora vratiti.

član 49.

(Prava člana društva)

Ulog daje članu društva pravo na dionicu ili udio u društvu.

član 50.

(Poslovne knjige i finansijski izvještaji)

Društvo je dužno voditi poslovne knjige i sačinjavati finansijske izvještaje u skladu sa zakonom i drugim propisima.

POGLAVLJE VI. (POVEZANA DRUŠTVA)

član 51.

(Pojam)

(1) Povezana društva su dva ili više društava u skladu sa ovim zakonom, koja se međusobno povezuju i to:

- a) u većem u osnovnom kapitalu ili udjelima (društva povezana kapitalom);
- b) putem ugovora (društva povezana ugovorom);
- c) putem kapitala i putem ugovora (mješovito povezana društva).

(2) Povezana društva iz stava (1) ovog člana obuhvataju jedno vladajuće i jedno ili više zavisnih društava.

(3) Povezana društva organiziraju se kao koncern, holding, poslovno udruženje ili drugi oblik organiziranja u skladu sa ovim zakonom.

(4) Privredna društva povezuju se u skladu sa propisima kojim se uređuje zaštita konkurencije.

član 52.

(Vladajuće i zavisno društvo)

(1) Ako jedno društvo ima većinski udeo u osnovnom kapitalu drugog društva ili ako na osnovu ugovora zaključeno sa drugim društvom ima pravo imenovati većinu članova nadzornog odbora tog drugog društva, odnosno ima većinu glasova u skupštini, to se društvo smatra vladajućim a drugo društvo zavisnim.

(2) Vladajuće društvo sa većinskim udelom u osnovnom kapitalu je društvo koje, neposredno ili posredno putem drugog društva, na osnovu više od 50% udele u osnovnom kapitalu drugog društva ima više od 50% glasova u skupštini zavisnog društva.

(3) Neposredno udeo u osnovnom kapitalu koji pripada vladajućem društvu ili drugom licu koje ga drži za njegov račun, određuje se na osnovu odnosa nominalnog iznosa tog udele prema ukupnom osnovnom kapitalu zavisnog društva.

(4) Pri određivanju udele iz stava (3) ovog člana od ukupnog osnovnog kapitala zavisnog društva oduzimaju se vlastite dionice i udjeli zavisnog društva i dionice i udjeli koje za račun zavisnog društva drže treće lica.

- (5) Posredno u eš e u osnovnom kapitalu koji pripada vladaju em društvu obuhvata dionice i udjele koji pripadaju društvu koje zavisi od njega ili koji pripadaju drugom licu za ra un tog društva ili za ra un društva koje zavisi od njega (zavisna društva).
- (6) Zavisno društvo može u vladaju em društvu pribaviti dionice i udjele i ostvariti svoje pravo glasa na osnovu dionica i udjela kojima ve raspolaže, u skladu sa odredbama ovog zakona o društvu sa uzajamnim u eš em.

Ian 53.

(Društva sa uzajamnim u eš em)

Društva sa uzajamnim u eš em u osnovnom kapitalu su povezana društva kod kojih svako društvo ima u eš e u osnovnom kapitalu drugog društva.

Ian 54.

(Holding)

Ako se vladaju e i jedno ili više zavisnih društava na osnovu zaklju enog ugovora o vo enju poslova objedine jedinstvenim vo enjem poslova od vladaju eg društva, ona ine holding a pojedina na društva su društva holdinga.

Ian 55.

(Konzern)

Ako vladaju e društvo, na osnovu zaklju enog ugovora o vo enju poslova, pored jedinstvenog vo enja poslova zavisnih društava, obavlja i druge djelatnosti, ona ine konzern, a pojedina na društva su društva konzerna.

Ian 56.

(Mogu nost formiranja pravno samostalnih društava)

Holding i konzern, u skladu sa l. 54. i 55. ovog zakona, mogu formirati i pravno samostalna društva, koja nisu zavisna jedno o drugome.

Ian 57.

(Zajedni ke odredbe za povezana društva)

- (1) Vladaju e društvo neograni eno solidarno odgovara povjeriocima u postupku ste aja zavisnog društva ako je ste aj prouzrokovan obavezuju im nalogima, odlukama ili uputstvima vladaju eg društva.
- (2) Ako vladaju e društvo dovede zavisno društvo u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili na svoju štetu nešto u ini ili propusti u initi, nadoknadit e zavisnom društvu štetu prouzrokovanu po tom osnovu.
- (3) Zahtjev za naknadu štete iz stava (2) ovog lana, u ime zavisnog društva, mogu podnijeti dioni ari i lanovi zavisnog društva koji posjeduju ili predstavljaju najmanje 10% osnovnog kapitala tog društva ili statutom odre eni manji dio, kao i povjerioci društva ija potraživanja iznose više od 10% osnovnog kapitala zavisnog društva.
- (4) Pored vladaju eg društva, kao solidarni dužnici odgovaraju lanovi uprave vladaju eg društva koji su zavisno društvo doveli u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili da na svoju štetu nešto u ini ili propusti da u ini.
- (5) Kao solidarni dužnici odgovaraju i lanovi uprave zavisnog društva ako su povrijedili svoje dužnosti, osim ako su postupali po uputstvima uprave vladaju eg društva.

Ian 58.

(Poslovno udruženje)

- (1) Poslovno udruženje je ekonomska interesna grupacija koju mogu osnovati dva ili više društava radi unapre enja, promocije i uskla ivanja obavljanja svojih djelatnosti.
- (2) Poslovno udruženje se ne osniva radi sticanja dobiti.
- (3) Poslovno udruženje je pravno lice.
- (4) Poslovno udruženje upisuje se u registar društava u skladu sa odredbama zakona kojim se ure uje registracija poslovnih subjekata.
- (5) Oznaka "poslovno udruženje" navodi se u firmi.
- (6) Poslovno udruženje istupa u pravnom prometu u svoje ime i za ra un svojih lanova i u ime i za ra un svojih lanova.
- (7) Za obaveze preuzete u pravnom prometu poslovno udruženje odgovara svojom imovinom, a lanovi odgovaraju na na in odre en ugovorom o osnivanju, odnosno ugovorom sa tre im licem.
- (8) Ugovorom o osnivanju utvr uje se naziv, vrijeme osnivanja i trajanja, cilj i djelatnost, sjedište, upravljanje, zastupanje, odgovornost, pristupanje, istupanje, istupanje u pravnom prometu, isklju enje, imovina, nadzor, prestanak, kao idruga pitanja zna ajna za ostvarivanje ciljeva osnivanja poslovnog udruženja.

lan 59.

(Ostali oblici povezivanja društava)

Društva se mogu povezivati ugovorom i u druge oblike povezivanja (konzorcij, franšizing, zajednica društava, poslovna unija, poslovni sistem, pul i drugi).

POGLAVLJE VII. (REGISTAR DRUŠTAVA)

lan 60.

(Registar društava)

- (1) Podaci o društvu utvrđeni ovim zakonom upisuju se u registar društava.
- (2) Registar društava obuhvata registar podataka i registar isprava.
- (3) Upis u registar društava i objavljivanje registracije vrši se u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (4) Promjene podataka i isprava društava upisuju se u registar društava.

lan 61.

(Podaci i isprave o privrednom društvu)

- (1) Smatra se da treća lica znaju za registrirane podatke o privrednom društvu nakon njihovog objavljivanja ili objavljivanja izvoda iz tih podataka ili isprava na osnovu kojih je izvršena registracija sa upisivanjem na njih.
- (2) U slučaju da su podaci i isprave predati u registarski spis ili upisani u registar društava različit od objavljenih podataka, objavljeni podaci ne obavezuju treća lica, ali se ona mogu pozvati na objavljene podatke, osim ako društvo na koje se oni odnose dokaže da su treća lica znala ili mogla znati za podatke i isprave predate u registarski spis ili upisane u registar društava.

lan 62.

(Ništavost registracije osnivanja privrednog društva)

- (1) Ukoliko nije drugačije utvrđeno Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, registracija osnivanja privrednog društva ništava je ako:
  - a) broj osnivača manji je od broja utvrđenog ovim zakonom;
  - b) ne postoji pravna i poslovna sposobnost svih osnivača;
  - c) osnivački akt nije sastavljen u propisanoj formi;
  - d) osnivački akt ne sadrži podatke o poslovnom imenu društva, vrijednosti i vrsti uloga svakog osnivača ili iznosa osnovnog kapitala koji je propisan ovim zakonom ili o djelatnosti društva;
  - e) minimalni iznos uloga nije uplaćen u skladu sa ovim zakonom;
  - f) djelatnost društva nezakonita je ili suprotna javnom interesu;
  - g) osnivači ili jedan od osnivača društva nisu postojeli eg društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću u ili komplementar u komanditnom društvu;
  - h) osnivači ili jedan od osnivača društva jedini su član društva sa ograničenom odgovornošću u nadležnosti kojim je pokrenut postupak stečaj ili likvidacije ili je protiv tog društva podignuta tužba iz člana 359. stav (1) tačka a) ovog zakona.
- (2) Ako je osnov ništavosti registracije privrednog društva moguće otkloniti, nadležni sud nakon pokretanja postupka za utvrđivanje ništavosti određuje rok najduže 90 dana za otklanjanje nedostataka i za to vrijeme zastaje sa postupkom.

lan 63.

(Dužnost sudova, organa uprave i drugih institucija)

Sudovi, organi uprave i druge institucije koje su zakonom ovlaštene za odobravanje i nadzor nad osnivanjem i poslovanjem društava, emisijom i prometom vrijednosnih papira, dužne su bez odlaganja pisano izvijestiti registar društava o saznanjima stečenim u vršenju nadležnosti koja dovode u sumnju potpunost i tačnost podataka i isprava upisanih u registar društava.

POGLAVLJE VIII. (SPAJANJE, PRIPAJANJE, PODJELA, PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)

lan 64.

(Pojam spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika društva)

- (1) Dva ili više društava mogu se spojiti tako da prijenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije osnuju novo društvo koje postaje njihov pravni sljednik.
- (2) Društvo se može pripojiti prijenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije drugom društvu koje postaje njegov pravni sljednik.
- (3) Društvo se može podijeliti prijenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije na dva ili više društava koja postaju njegovi pravni sljednici, solidarno odgovorni za njegove obaveze na jedan od sljedećih načina: pripajanjem, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više postojećih društava ukupnu imovinu i obaveze, ili, osnivanjem novih društava, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više novih društava ukupnu imovinu i obaveze.

- (4) U slučaju spajanja, pripajanja ili podjele društva, u smislu odredaba st. (1), (2) i (3) ovog člana, dioničari ili vlasnici udjela spojenog, pripojenog ili podijeljenog društva dobijaju dionice (udjele) društva sljednika, uz mogućnost isplate u novcu do 10% ukupne nominalne vrijednosti dionica (udjela) koje društva sljednici emitiraju po tom osnovu.
- (5) Svako društvo, isključujući društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću i otvoreno društvo, može promijeniti oblik.
- (6) Otvoreno društvo koje se podijeliti, u skladu sa stavom (3) ovog člana, pripajanjem sa dva ili više postojećih otvorenih društava ili podjelom na dva ili više novih otvorenih društava.

član 65.

(Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika društva)

- (1) Odluku o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva, u društvu sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komanditnom društvu donose članovi društva, a u društvu sa ograničenom odgovornošću i dioničkom društvu, takvu odluku donosi skupština društva, na način utvrđen osnivačkim aktom ili statutom, u skladu sa zakonom.
- (2) U postupku spajanja, identičnu odluku moraju donijeti sva društva koja se spajaju, a u postupku pripajanja, identičnu odluku mora donijeti društvo koje se pripaja i društvo kojem se ono pripaja.

član 66.

(Plan reorganizacije)

- (1) Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika donosi se na osnovu plana reorganizacije, koji uprava i nadzorni odbor ili drugi organ svakog društva u esniku, ovlašten osnivačkim aktom ili statutom, moraju pripremiti i o njemu obavijestiti dioničare, odnosno članove društva i povjerioci društva najmanje 30 dana prije datuma odlučivanja.
- (2) Odluku o namjeravanoj reorganizaciji društvo je dužno objaviti u sredstvima javnog informiranja.

član 67.

(Obavezan sadržaj plana reorganizacije)

- (1) Plan reorganizacije obavezno sadrži:
- oblik, firmu i sjedište društava u esniku i društava sljednika;
  - vlasnička prava dioničara ili članova društava prethodnika u društvu sljedniku;
  - opis, procjenu i raspodjelu imovine i obavezu društava prethodnika koji se prijenose na društvo sljednika sa izvještajem revizora;
  - datum od kojeg će vlasnici dionica ili udjela društva sljednika moći uvesti u dobiti i uvjete koje utiču na to pravo;
  - datum od kojeg će se poslovi društva prethodnika računavati unovodstveno iskazivati za društva sljednika.
- (2) U slučaju podjele društva, uz elemente iz stava (1) ovog člana, plan reorganizacije obavezno sadrži i sljedeće dodatne elemente:
- omjer zamjene prava;
  - uvjete alokacije dionica ili udjela i iznos isplata u novcu;
  - prava u društvima sljednicima koja pripadaju vlasnicima dionica ili udjela podijeljenog društva koji su sadržavali posebna prava, kao i vlasnicima drugih vrijednosnih papira podijeljenog društva;
  - opis i alokaciju imovine i obaveza koji se prijenose na svako društvo sljednika.

član 68.

(Drugi obavezni sadržaji plana reorganizacije)

Plan reorganizacije obavezno sadrži pisani izvještaj revizora o računovodstvenim iskazima društava u esniku koji uključuje i:

- naznaku metoda korištenih u utvrđivanju omjera zamjene;
- mišljenje revizora da li je primijenjen odgovarajući metod, naznaku vrijednosti do kojih bi se došlo korištenjem drugih metoda i mišljenje o relativnom značenju svake od metoda u utvrđivanju omjera zamjene;
- opis problema vrednovanja sa kojim se revizor suočio, ako jeste.

član 69.

(Odgovornost članova uprave društva i drugih lica i revizora)

Članovi uprave društva i druga lica koja su pripremila plan reorganizacije i revizori koji su izvršili pregled i dali mišljenje za društva u esniku, odgovorni su za štetu neograničeno solidarno društvima u esnicima i njihovim dioničarima ili članovima, ako u utvrđivanju omjera zamjene prava pri spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva nisu postupali po pravilima struke.

član 70.

(Kopije)

Prije odlučivanja o planu reorganizacije uprava društva u esniku dužna je svakom dioničaru ili članu društva na njegov zahtjev dati na uvid ili predati kopije plana reorganizacije, godišnjih finansijskih izvještaja društava u esniku za posljednje tri poslovne godine, vanredni finansijski izvještaj za tri mjeseca koja prethode izradi plana reorganizacije, ako su podaci u njemu stariji od šest mjeseci sa izvještajima i mišljenjem revizije.

lan 71.

(Upis reorganizacije u registar društava)

Istovremeno sa upisom u registar društava, društva nastalog spajanjem društava, pripajanja društva drugom društvu i podjele društva na više novih društava, u registar društava upisuje se prestanak društva koje je spojeno, pripojeno ili podijeljeno.

lan 72.

(Prestanak društva)

- (1) Društvo prestaje gubitkom svojstva pravnog lica.
(2) Društvo prestaje na dan upisa prestanka u registar društava. (3) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, po prestanku društva provodi se likvidacija.

lan 73.

(Službeni prestanak društva)

Društvo prestaje u slučaju:

- isteka perioda za koji je osnovano;
- spajanja, pripajanja i podjele;
- okonačanjem stečajnog postupka ili odbijanjem zahtjeva za otvaranje stečajnog postupka usljed nedostatka imovine;
- prestankom na osnovu odluke suda;
- odlukom skupštine društva.

lan 74.

(Drugi službeni prestanak društva)

- (1) Društvo može prestati odlukom suda donesenom na osnovu zahtjeva nadležnih organa ili lica koje dokaže pravni interes kada:
- najviši organ društva utvrdi da osnivačkim aktom ili statutom društva ne sastaje se i ne vrši svoja ovlaštenja ili nije vršen izbor organa čiji je prethodni mandat istekao duže od dvije godine;
  - duže od dvije godine društvo ne ostvaruje prihode;
  - društvu je oduzeto odobrenje za obavljanje djelatnosti;
  - više ne postoje zakonom utvrdjeni uvjeti za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u registar društava.
- (2) Prije donošenja odluke o prestanku društva, sud može odrediti rok za otklanjanje uzroka zbog kojih je donošenje odluke predloženo.

lan 75.

(Provođenje likvidacije)

Ukoliko ukupna imovina po prestanku društva nije prešla na pravnog sljednika, provodi se likvidacija u skladu sa posebnim zakonom, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

DIO DRUGI – (DRUŠTVO SA NEOGRANIČENOM SOLIDARNOM ODGOVORNOŠĆU)

lan 76.

(Pojam i osnivanje)

Društvo sa neograničeno solidarnom odgovornošću je društvo najmanje dva lica koja su neograničeno solidarno odgovorna za obaveze društva.

lan 77.

(Ugovor o osnivanju)

- Društvo sa neograničeno solidarnom odgovornošću osniva se ugovorom o osnivanju.
- Ugovor o osnivanju društva sa neograničeno solidarnom odgovornošću obavezno sadrži ime, prezime i adresu prebivališta ili firmu i sjedište članova društva, firmu, sjedište i djelatnost društva i prava i obaveze članova.
- Izmjene i dopune ugovora vrše se uz saglasnost svih članova.

lan 78.

(Prijava za upis u registar društva)

Prijavu za upis osnivanja društva sa neograničeno solidarnom odgovornošću u registar društava potpisuju svi članovi društva.

lan 79.

(Ulozi članova)

- Ulozi članova u društvo sa neograničeno solidarnom odgovornošću mogu biti u novcu, stvarima, pravima i izvršenim uslugama.
- Vrijednost uloga u stvarima, pravima i pružanju usluga utvrđuje se ugovorom o osnivanju društva. (3) Ulozi članova su jednake vrijednosti.

- (4) Svaki član je uplatiti ili unijeti svoj ulog u roku utvrđenom ugovorom, a u slučaju da rok nije ugovoren, najkasnije dva mjeseca nakon upisa osnivanja društva u registar društava.
- (5) Ulozi članova postaju imovina društva.

Član 80.

(Upravljanje)

- (1) Svaki član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću ima pravo i obavezu upravljati društvom, u skladu sa ugovorom.
- (2) Ugovorom se može odrediti da za određeno vrijeme društvom potpuno ili djelimično upravlja jedan ili više članova, a time se ostali članovi u istoj mjeri odriču prava upravljanja.
- (3) Član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću može svoje pravo upravljanja prenijeti na lice koje nije član društva, samo uz saglasnost ostalih članova.
- (4) Ako svi članovi ili više članova imaju pravo upravljati društvom, svaki od njih ima pravo voditi poslovanje.
- (5) Ako se jedan od članova sa pravom upravljanja protivi poduzimanju neke radnje ili obavljanju nekog posla, ostali članovi sa pravom upravljanja nemaju pravo poduzeti radnju ili obaviti posao.
- (6) Ako je ugovorom određeno da članovi društva ovlašteni za upravljanje mogu samo zajedno djelovati, svaka radnja i posao se može obaviti samo uz saglasnost svih ovlašćenih članova.

Član 81.

(Odlučivanje svih članova društva o određenim pitanjima)

Ukoliko je ugovorom određeno da o određenim pitanjima odlučuju svi članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću, o tim pitanjima se odlučuje uz saglasnost svih članova društva.

Član 82.

(Mogućnost odricanja prava na upravljanje)

Član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću može se pisanom izjavom, za određeno vrijeme, odreći prava na upravljanje i ostalim stvarima, uz njihovu saglasnost, prepustiti pravo potpunog upravljanja.

Član 83.

(Ovlaštenje za upravljanje)

- (1) Ovlaštenje za upravljanje društvom sa neograničenom solidarnom odgovornošću u dato jednom ili više članova može se opozvati uz saglasnost svih ostalih članova, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Nakon opoziva ovlaštenja, do postizanja novog sporazuma članova o ovlaštenju, članovi upravljaju društvom u skladu sa članom 80. stav (1) ovog zakona.

Član 84.

(Dužnosti i prava članova)

- (1) Član sa ovlaštenjem za upravljanje društvom sa neograničenom solidarnom odgovornošću dužan je ostale članove društva na njihov zahtjev obavijestiti o svim poslovima.
- (2) Svaki član društva ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva.

Član 85.

(Zastupanje)

- (1) Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću zastupa svaki član, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Ako su ugovorom samo neki članovi ovlašćeni da zajedno ili pojedinačno zastupaju društvo, ostali članovi ne mogu zastupati društvo.
- (3) Članovi ovlašćeni da zajedno zastupaju društvo mogu jednog od njih pisano ovlastiti za obavljanje određenih poslova.
- (4) Svaki član društva neograničeno solidarno odgovara trećim licima za obaveze društva, osim ako treće lice prilikom sklapanja pravnog posla sa jednim od članova zna da taj član nije ovlašćen zastupati društvo.

Član 86.

(Dobit i gubitak)

Članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću učestvuju u raspodjeli dobiti i pokriću gubitka u jednakim iznosima, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Član 87.

(Zabrana konkurentnog djelovanja)

Članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću mogu obavljati druge poslove i djelatnosti i time stvarati imovinske obaveze uz saglasnost svih ostalih članova, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Član 88.

(Obim odgovornosti članova)

- (1) Lice koje pristupi društvu sa neograničenom solidarnom odgovornošću, odgovara i za obaveze društva nastale prije njegovog pristupanja.
- (2) Član koji je izmirio obavezu društva nastalu prije njegovog pristupanja, ima pravo namirenja od ostalih članova za izmirenu obavezu društva i troškova koje je imao u vezi sa tim.
- (3) Član koji istupi iz društva koje nastavi poslovanje odgovara samo za obaveze društva nastale do dana upisa njegovog istupanja u registar društava.

Član 89.

(Istupanje iz društva i pristupanje društvu)

- (1) Član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću može istupiti iz društva.
- (2) Društvu može pristupiti novi član.
- (3) Istupanje člana iz društva i pristupanje društvu novog člana uređuje se ugovorom.

- (4) član društva može svoja prava i obaveze prenositi na treća lica samo uz saglasnost svih ostalih članova društva.
- član 90.

(Prestanak društva)

Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću u prestaje, osim osnova i načina iz čl. 73. i 74. ovog zakona i u slučajevima:

- kada jedan član najkasnije šest mjeseci prije kraja kalendarske godine podnese pisanu obavijest o istupanju i raskidu ugovora zaključnog na neodređeno vrijeme, ako ugovorom nije određeno drugačije;
- smrti člana, osim ako po ugovoru nasljednik umrlog postane novi član;
- prestanka pravnog lica kao člana društva;
- iste smrti jednog od članova društva;
- gubitka ili ograničenja pravne sposobnosti jednog od članova društva;
- odluke suda o prestanku društva.

član 91.

(Mogućnost izmjene ugovora i pravo namirenja udjela)

- U slučajevima iz člana 90. tač. a), b), c), d) i e) ovog zakona ostali članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću mogu izvršiti izmjene ugovora i nastaviti poslovanje.
- Član koji je članstvo prestalo ili njegov nasljednik, odnosno pravni sljednik ima pravo namirenja udjela koje se obračunava kao i udio u ostatku imovine nakon likvidacije.

član 92.

(Nasljednici)

- Ako društvo nastavi postojati nakon smrti jednog člana, nasljednik može postaviti pisani zahtjev da ga naslijedi u društvu najkasnije u roku 30 dana od dana pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju.
- Prihvatanjem članstva u društvu nasljednik preuzima prava i obaveze umrlog člana od dana njegove smrti.
- Nasljednik umrlog člana koji nije prihvatio članstvo u društvu ima pravo tražiti od društva namirenje udjela, a kada ima više nasljednika vlasnička prava preminulog člana u imovini društva dijele se među nasljednicima u omjeru utvrđenom testamentom ili sudskom odlukom o nasljeđivanju.
- Nasljedniku koji je prihvatio članstvo u društvu izvršiti se se kompenzacija srazmjerna njegovom udjelu u nasljedstvu.
- Nasljednici koji prihvate članstvo u društvu postaju članovi sa vlasničkim pravima srazmjerno njihovom udjelom u nasljeđenoj imovini umrlog člana.

član 93.

(Likvidacija)

- U slučaju likvidacije društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću, članovi imaju pravo na srazmjerni dio ostatka imovine društva nakon likvidacije.
- Imovina društva nakon likvidacije dijeli se među članovima prvo do iznosa njihovih uplaćenih uloga, a zatim na jednake dijelove.
- Ostatak imovine društva nakon likvidacije koji nije dovoljan za povrat uplaćenih uloga, dijeli se među članovima srazmjerno ulozima, ako ugovorom nije određeno drugačije.

DIO TREĆI - KOMANDITNO DRUŠTVO

član 94.

(Pojam i osnivanje)

- Društvo u kojem jedan ili više članova odgovara za obaveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom (u daljnjem tekstu: komplementari), a jedan ili više članova odgovara za obaveze društva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u registar društava (u daljnjem tekstu: komanditori) je komanditno društvo.
- Na komanditna društva primjenjuju se odredbe ovog zakona o društvima sa neograničenom solidarnom odgovornošću, ukoliko drugim odredbama ovog zakona nije propisano drugačije.
- Komanditno društvo se može transformirati u komanditno društvo na dionice.

član 95.

(Osnivanje)

Komanditno društvo se osniva ugovorom koji obavezno sadrži:

- firmu i sjedište društva;
- ime, prezime i adresu prebivališta, odnosno firmu isjedište članova;
- određenje koji članovi su komplementari a koji komanditori;
- vrstu i iznos uloga svakog člana;
- djelatnost komanditnog društva.

lan 96.

(Izmjene ugovora o osnivanju)

- (1) Za izmjene ugovora o osnivanju komanditnog društva potrebna je saglasnost svih lanova.
- (2) Ugovorom se može odrediti da za prijenos vlasničkih prava komanditora na drugo lice nije potrebna saglasnost svih lanova.

lan 97.

(Prijava za upis osnivanja)

Prijavu za upis osnivanja komanditnog društva u registar društava potpisuju svi lanovi.

lan 98.

(Upravljanje i zastupanje)

- (1) Poslovima komanditnog društva upravljaju komplementari.
- (2) Komanditor ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva i godišnji finansijski izvještaj.

lan 99.

(Zastupanje)

Komanditno društvo zastupa svaki komplementar, ako ugovorom nije izričito određeno drugačije.

lan 100.

(Komanditor)

- (1) Komanditor može zastupati komanditno društvo samo na osnovu posebnog ovlaštenja datog uz saglasnost svih lanova.
- (2) Komanditor koji bez ovlaštenja zaključi ugovor u ime društva, odgovara za obaveze iz tog ugovora kao komplementar.

lan 101.

(Dobit)

- (1) Dobit komanditnog društva dijeli se na dio za komplementare i dio za komanditore u omjeru utvrđenom ugovoru.
- (2) Dio dobiti namijenjen komplementarima dijeli se među njima na jednake dijelove.
- (3) Dio dobiti namijenjen komanditorima dijeli se među njima srazmjerno uplaćenim ulozima, ako ugovorom nije određeno drugačije.

lan 102.

(Prestanak komanditnog društva)

Svi lanovi komanditnog društva imaju pravo na srazmjerni udio u ostatku imovine društva nakon likvidacije.

lan 103.

(Ostatak imovine)

- (1) Ako je ostatak imovine nakon likvidacije komanditnog društva nedovoljan za povrat uplaćenih uloga, komanditori imaju pravo prvenstva na povrat uloga.
- (2) Ostatak imovine nakon povrata uloga dijeli se među članovima društva po omjeru za raspodjelu dobiti.
- (3) Ugovorom se može odrediti drugačije na in raspodjelu ostatka imovine komanditnog društva nakon likvidacije.

lan 104.

(Neprestajanje društva)

Komanditno društvo ne prestaje u slučaju smrti, gubitka ili ograničenja pravne sposobnosti ili prinudne prodaje i naplate iz imovine komanditora.

DIO ČETVRTI - DIONI KO DRUŠTVO POGLAVLJE I. (OPĆE ODREDBE)

lan 105.

(Opće odredbe)

- (1) Dioničko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podijeljen na dionice.
- (2) Dionička društva mogu biti otvorena i zatvorena.
- (3) Otvorena dionička društva su društva čije su dionice emitovane putem javne ponude i koja ispunjavaju jedan od sljedećih kriterija:
  - a) radi se o bankama ili društvima za osiguranje ili
  - b) da imaju osnovni kapital najmanje u iznosu od 4.000.000,00 KM i najmanje 40 dionica.
- (4) Pod dionicama emitovanim putem javne ponude smatraju se dionice emitovane u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.
- (5) Otvoreno dioničko društvo ne može ograničiti prijenos dionica trećim licima.
- (6) Zatvoreno dioničko društvo postaje otvoreno kada ispuni jedan od kriterija iz stava (3) ovog člana.

lan 106.

(Obaveze dioničara)

Dioničko društvo ne odgovara za obaveze dioničara.

lan 107.
(Osniva i)

(1) Dioni ko društvo mogu osnovati jedan ili više osniva a. (2) Osniva i su obavezno i dioni ari dioni kog društva.

lan 108.
(Osnivanje i osniva ki akt)

- (1) Dioni ko društvo se osniva ugovorom o osnivanju koji obavezno sadrži:
- ime i prezime ili firmu i adresu prebivališta ili sjedišta osniva a;
  - firmu i sjedište dioni kog društva;
  - djelatnost;
  - prava i obaveze osniva a;
  - iznos osnovnog kapitala;
  - oznaku klase, ukupan broj i nominalnu vrijednost dionica;
  - opis prava sadržanih u dionici;
  - broj dionica koji upisuje svaki osniva ;
  - postupak i rokove prodaje i banku kod koje se vrši uplata dionica;
  - opis i procjenu vrijednosti uloga u stvarima i pravima;
  - na in naknade troškova osnivanja;
  - posljedice neizvršavanja obaveza osniva a;
  - na in rješavanja sporova izme u osniva a;
  - ime i prezime lica koje predstavlja dioni ko društvo u postupku osnivanja.
- (2) Ugovor o osnivanju dioni kog društva mora biti potpisan od svih osniva a ili njihovih punomo nika, a potpisi ovjereni u skladu sa zakonom.
- (3) Uz potpis punomo nika prilaže se ovjereno pisano ovlaštenje.
- (4) Kada dioni ko društvo osniva jedan osniva , osniva ki akt je odluka o osnivanju dioni kog društva.

lan 109.
(Otkup dionica prilikom osnivanja)

Prilikom osnivanja dioni kog društva sve dionice mogu otkupiti osniva i (u daljnjem tekstu: simultano osnivanje), ili ugovoreni broj dionica otkupljuju osniva i, a preostale dionice kupuju druga lica na osnovu javnog poziva za upis i uplatu (u daljnjem tekstu: sukcesivno osnivanje), u skladu sa zakonom kojim se ure uje emisija i promet vrijednosnih papira.

lan 110.
(Simultano osnivanje)

- (1) Upis dionica pri simultanom osnivanju dioni kog društva vrši se potpisom ugovora o osnivanju od osniva a.
- (2) Uplata dionica vrši se na osnovu rješenja Komisije za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija) kojim se utvr uje uspjeta emisija dionica.
- (3) Uplata dionica je bezuvjetna.

lan 111.
(Sukcesivno osnivanje)

Ugovor o sukcesivnom osnivanju dioni kog društva, uz elemente iz lana 108. ovog zakona, obavezno sadrži i:

- mjesto, vrijeme i na in upisa dionica;
- mjesto, vrijeme i na in uplate dionica;
- vrstu uloga kojim se mogu platiti dionice;
- postupak kada upisani iznos premašuje iznos objavljen u javnoj ponudi;
- na in odre ivanja cijene dionica po okon anju upisa;
- na in sazivanja osniva ke skupštine dioni kog društva.

lan 112.
(Zahtjev za odobravanje javne ponude dionica)

- (1) Osniva i podnose Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica uz koji su dužni dostaviti:
- ugovor o osnivanju;
  - prijedlog statuta dioni kog društva;
  - prijedlog prospekta u skladu sa zakonom kojim se ure uju emisija i promet vrijednosnih papira;
  - ugovor zaklju en izme u osniva a i Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Registar);
  - ugovor zaklju en izme u osniva a i banke o otvaranju privremenog ra una za deponovanje uplata dionica.
- (2) O zahtjevu iz stava (1) ovog lana Komisija donosi rješenje u roku 30 dana od dana prijema zahtjeva.

lan 113.
(Rješenje o odobrenju javne ponude dionica)

- (1) Nakon dobijanja rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica osniva i su obavezni objaviti javni poziv za upis i uplatu dionica u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.

- (2) Rok za upis dionica ne može biti duži od 90 dana od dana objavljivanja javnog poziva.
- (3) Upis dionica vrši se potpisivanjem izjave o upisu u skladu sa zakonom i propisima Komisije.

lan 114.

(Izvještaj o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica)

- (1) Osnivači su obavezni objaviti izvještaj o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica najmanje u jednom domaćem dnevnom novinu u roku osam dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži:
  - a) ime i prezime ili firmu i adresu prebivališta ili sjedišta upisnika dionica;
  - b) klasu, broj i nominalnu vrijednost upisanih dionica;
  - c) podatke o načinu i roku plaćanja upisanih dionica;
  - d) iznos uplaćen pri upisu dionica;
  - e) popis i procijenjenu vrijednost stvari i prava kojima su plaćene upisane dionice;
  - f) cijenu dionice prilikom emisije.

lan 115.

(Izvršenje uplate dionica)

- (1) Za izvršene uplate upisanih dionica po cijeni nakon emisije osnivači su dužni izdati pisanu privremenu potvrdu koja obavezno sadrži klasu, broj, nominalnu vrijednost i cijenu upisanih dionica nakon emisije.
- (2) Osnivači ne mogu raspolagati izvršenim uplatama dionica.
- (3) Dionici ko društvo raspolaže novanim uplatama i unesenim stvarima i pravima nakon upisa društva u registar društava.
- (4) Naknade i drugi troškovi osnivanja ne mogu se isplaćivati na teret osnovnog kapitala.

lan 116.

(Izvještaj o neuspjelom osnivanju)

- (1) Ako sve dionice iz člana 114. stav (2) tačka b) ovog zakona nisu upisane u objavljenom roku osnivači i drugi upisnici mogu upisati preostale dionice najkasnije 15 dana nakon isteka objavljenog roka za upis.
- (2) Ako osnivači i drugi upisnici ne upišu sve dionice, osnivanje dionice društva nije uspješno.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, osnivači su dužni izvještaj o neuspjelom osnivanju dionice društva, sa podacima o načinu i roku povrata izvršenih uplata, objaviti na način objavljivanja prospekta i najkasnije u roku 15 dana od isteka roka iz stava (1) ovog člana.

lan 117.

(Osnivačka skupština)

- (1) Osnivači su dužni sazvati osnivačku skupštinu dionice društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.
- (2) Osnivačka skupština se saziva pisanim pozivom svakom upisniku dionica u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Ukoliko osnivačka skupština nije sazvana u roku iz stava (1) ovog člana, upis dionica postaje ništav i smatra se da dionici ko društvo nije osnovano.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana, osnivači su dužni objaviti izvještaj u skladu sa članom 116. stav (3) ovog zakona.

lan 118.

(Ostale mogućnosti i dužnosti osnivačke skupštine)

- (1) Osnivačka skupština može odlučivati ukoliko joj prisustvuju, lično ili putem punomoćnika, dionici ari sa više od polovine ukupnog broja dionica sa pravom glasa.
- (2) Osnivačka skupština društva otvara i njom predsjedava do izbora predsjednika skupštine osnivačka sa najvećim brojem upisanih dionica.
- (3) Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena po završetku skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stava (1) ovog člana, osnivačka skupština se odgađala.
- (4) Osnivači su dužni u roku tri dana ponovo sazvati skupštinu na način iz člana 117. stav (2) ovog zakona.
- (5) U slučaju ponovnog sazivanja osnivačka skupština može odlučivati ukoliko je zastupljeno više od jedne trećine ukupnog broja dionica sa pravom glasa.

lan 119.

(Ovlaštenja osnivačke skupštine)

Osnivačka skupština:

- a) usvaja izvještaj o osnivanju;
- b) usvaja statut društva;
- c) bira predsjednika skupštine;
- d) imenuje članove nadzornog odbora;
- e) potvrđuje vrijednost uloga u stvarima i pravima i utvrđuje broj dionica emitovanih po tom osnovu.

lan 120.

(Izvještaj o osnivanju)

Izvještaj o osnivanju dionice društva obavezno sadrži:

- a) broj upisanih dionica;
- b) nominalnu vrijednost i cijenu po kojoj su dionice upisane;
- c) uplate za upisane dionice izvršene prije održavanja osnivačke skupštine;
- d) popis i procijenjenu vrijednost svakog uloga u stvarima i pravima;
- e) podatke o upisnicima isključivanim u skladu sa članom 137. ovog zakona.

lan 121.

(Statut)

Statut dioni kog društva obavezno sadrži:

- a) firmu, sjedište i djelatnost;
- b) iznos osnovnog kapitala, klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;
- d) način povećanja i smanjivanja osnovnog kapitala;
- e) način formiranja i korištenja fonda rezervi;
- f) način podjele dobiti i isplate dividende;
- g) način pokrića gubitka;
- h) broj glasova po klasi dionica;
- i) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i nadležnosti odbora;
- j) sastav, način imenovanja i razrješenja, i ovlaštenja nadzornog odbora i uprave društva;
- k) postupak pripajanja, spajanja, podjele i promjene oblika društva;
- l) prestanak društva;
- m) postupak izmjena i dopuna statuta;
- n) druge elemente propisane ovim zakonom.

lan 122.

(Upis u Registar emitenata)

- (1) Nakon održane osnivačke skupštine, u slučaju simultanog ili sukcesivnog osnivanja, uprava dioni kog društva dužna je podnijeti zahtjev za upis u Registar emitenata vrijednosnih papira kod Komisije (u daljnjem tekstu: Registar emitenata) najkasnije u roku 15 dana od dana održavanja osnivačke skupštine.
  - (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana dostavlja se:
    - a) zapisnik osnivačke skupštine;
    - b) dokaz o uplati ukupnog iznosa upisanih dionica po cijeni nakon emisije;
    - c) odluka o usvajanju statuta, statuta društva;
    - d) odluke o izboru članova nadzornog odbora i uprave.
- (3) Podaci upisani u Registar emitenata smatraju se javno dostupnim.

lan 123.

(Nevažeće dionice)

- (1) Dionice za koje dospelje uplate nisu izvršene i koje prije upisa u Registar emitenata nisu preuzeli i uplatili osnivači ili drugi upisnici, osnivači su dužni proglasiti nevažećim u slučaju iz stava (1) ovog člana.
- (2) Osnivači su dužni pisano obavijestiti Komisiju o proglašenju dionica nevažećim u slučaju iz stava (1) ovog člana.

lan 124.

(Prijave za upis dioni kog društva)

Na osnovu rješenja Komisije o upisu u Registar emitenata uprava dioni kog društva podnosi prijavu za upis dioni kog društva u registar društava.

POGLAVLJE III. (OSNOVNI KAPITAL)

lan 125.

(Osnovni kapital prilikom osnivanja)

- (1) Osnovni kapital dioni kog društva iznosi najmanje 50.000,00 KM.
- (2) Nominalna vrijednost dionice ne može biti manja od 1,00 KM.

lan 126.

(Ukupni uložci prilikom osnivanja)

Ako se osnovni kapital prilikom osnivanja dioni kog društva, osim uložima u novcu, osiguravaju i uložima u stvarima i pravima, ukupni uložci u novcu ne mogu biti manji od iznosa iz člana 125. stav (1) ovog zakona.

lan 127.

(Sukcesivno osnivanje)

- (1) Pri sukcesivnom osnivanju nakon upisa dionica do iznosa osnovnog kapitala iz javnog poziva za upis i uplatu dionica, osnivači su dužni odbiti daljnji upis dionica, ako je to utvrđeno ugovorom o osnivanju.
- (2) Od dana donošenja odluke iz stava (1) ovog člana osnivači su neograničeno solidarno odgovorni za povrat sredstava uplaćanih iznad iznosa osnovnog kapitala, sa kamatom obračunatom po kamatnoj stopi na depozite po višenju kod banke kod koje je vršena uplata dionica.

lan 128.

(Cijena dionice)

- (1) Cijena dionice prilikom emisije ne može biti niža od njene nominalne vrijednosti.

(2) Razlika cijene dionice prilikom emisije iznad njene nominalne vrijednosti ini dioni ku premiju.

lan 129.

(Pove anje osnovnog kapitala)

- (1) Pove anje osnovnog kapitala vrši se na osnovu odluke koju, na prijedlog nadzornog odbora, donosi skupština dioni kog društva dvotre inskom ve inom zastupljenih dionica sa pravom glasa po svakoj klasi dionica.
- (2) Izuzetno, za iznos investicionih ulaganja po zaklju enom kupoprodajnom ugovoru u postupku privatizacije, nakon što kupac izvrši sve ugovorom preuzete obaveze, može se pove ati osnovni kapital društva u skladu sa odredbama ovog zakona i Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

lan 130.

(Drugi na ini pove anja osnovnog kapitala)

- (1) Nadzorni odbor dioni kog društva može statutom ili odlukom skupštine biti ovlašten za donošenje odluke o pove anju osnovnog kapitala i to:
  - a) emisijom novih dionica;
  - b) iz fonda rezervi iznad iznosa iz lana 180. stav (3) ovog zakona;
  - c) emisijom dionica za zaposlene iz dobiti;
  - d) pretvaranjem potraživanja povjerilaca u osnovni kapital dužnika u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) U slu ajevima iz stava (1) ta . a) i b) ovog lana pove anje osnovnog kapitala može se izvršiti najviše do jedne tre ine iznosa osnovnog kapitala na dan donošenja odluke.
- (3) Ovlaštenje iz statuta ili odluka skupštine iz stava (1) ovog lana važi najduže pet godina i obavezno sadrži na in procjene stvari i prava ijim unosom se upla uju nove dionice.

lan 131.

(Sadržaj odluka)

Prijedlog odluke iz lana 129. i odluka iz lana 130. ovog zakona o pove anju osnovnog kapitala dioni kog društva obavezno sadrži:

- a) razloge, obim i na in pove anja;
- b) novu nominalnu vrijednost dionica nakon pove anja osnovnog kapitala;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- d) rok za upis i cijenu dionica prilikom emisije ili na in njenog odre ivanja;
- e) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedice na prava sadržana u dionicama ranijih emisija;
- f) ograni enje ili isklju enje prava pre e kupnje dionica nove emisije;
- g) mogu nosti uplate dionica nove emisije unosom stvari i prava i na in procjene njihove vrijednosti.

lan 132.

(Rješenje o upisu u Registar emitenata)

- (1) Pove anje i smanjenje osnovnog kapitala upisuje se u Registar emitenata.
- (2) Rješenje o upisu u Registar emitenata izdaje se u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.
- (3) Pove anje i smanjenje osnovnog kapitala društva postaje pravno valjano upisom te promjene u Registar emitenata.

lan 133.

(Uplata dionica)

- (1) Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u ratama u roku koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana donošenja rješenja Komisije o uspjeloj emisiji dionica. (2) Upla enim ratama prvo se izmiruje dioni ka premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedina nih dionica.
- (3) Pla anje dionica ne može se vršiti prebijanjem potraživanja prema dioni kom društvu.
- (4) Dioni ko društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za sticanje svojih dionica.
- (5) U postupku restrukturiranja ili finansijske konsolidacije društva dionice nove emisije mogu se pla ati i na drugi na in, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

lan 134.

(Osloba anje obaveze pla anja upisanih dionica)

Upisnik se može osloboditi obaveze pla anja upisanih dionica samo u slu aju smanjenja osnovnog kapitala društva prije isteka roka za uplatu dionica u ratama i to srazmjerno smanjenju.

lan 135.

(Privremene pisane potvrde)

Za uplate nominalne vrijednosti dionica i dioni ke premije, dioni ko društvo dužno je izdati privremenu pisanu potvrdu (u daljnjem tekstu: privremenica), koja važi do uplate pune cijene dionice i obavezno sadrži:

- a) oznaku "privremenica";
- b) firmu i adresu sjedišta dioni kog društva;
- c) iznos osnovnog kapitala;

- d) ime i prezime ili firmu vlasnika privremenice;
- e) klasu i broj dionica za koje je izdata privremenica;
- f) broj i nominalni iznos upisanih dionica koje nisu uplaćene u potpunosti;
- g) uplaćeni iznos cijene dionice prilikom emisije;
- h) rok za plaćanje ukupnog iznosa upisanih dionica;
- i) datum izdavanja privremenice sa potpisom ovlaštenog lica.

lan 136.

(Prijenos privremenice)

Prijenos privremenice vrši se indosiranjem.

lan 137.

(Isključenje)

- (1) Upisnika dionica koji ne plati punu cijenu dionica prilikom emisije u roku utvrđenom odlukom o emisiji, nadzorni odbor isključuje iz dionikog društva odlukom koju je društvo dužno odmah upisati u knjigu dionikara, javno objaviti i preporučenom poštom dostaviti upisniku.
- (2) Upisnik dionica iz stava (1) ovog člana dužan je dionikom društvu vratiti privremenicu najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke o isključenju iz dionikog društva, a u protivnom nadzorni odbor je proglašiti i objaviti nevažećom na na in za sazivanje skupštine utvrđen ovim zakonom i statutom dionikog društva.

lan 138.

(Nova privremenica)

- (1) Nadzorni odbor je, umjesto privremenice proglašene nevažećom, izdati novu privremenicu ili emitovati dionice drugom licu u skladu sa odlukom skupštine dionikog društva.
- (2) Iz prihoda od novih privremenica i dionica iz stava (1) ovog člana izmiruju se dionikama premija, kamate na zaostale uplate i troškovi objavljivanja odluke i obavješćavanja isključenog dionikara, a ostatak se isplaćuje isključenom dionikaru do iznosa izvršenih uplata za nominalnu vrijednost dionica.

lan 139.

(Emisija novih dionica)

- (1) Osnovni kapital se može povećati emisijom novih dionica samo ako su dionice ranijih emisija uplaćene u cjelini.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana ne primjenjuje se ako se dionice nove emisije plaćaju isključivo unosom stvari i prava u dionikovo društvo.

lan 140.

(Odluka o povećanju osnovnog kapitala)

Odluka o povećanju osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavezno sadrži:

- a) iznos povećanja osnovnog kapitala;
- b) mogućnost upisa dionica i na in utvrživanja iznosa upisanog iznad povećanja osnovnog kapitala utvrđenog odlukom;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- d) u slučaju emisije dionica nove klase prava sadržana u dionici nove klase;
- e) mjesto i rok upisa dionica;
- f) pravo preće kupnje, na in, mjesto i rok upisa dionica na osnovu tog prava;
- g) cijenu ili na in određivanja cijene dionice prilikom emisije koja mora biti ista za sve upisnike;
- h) naziv banke depozitara kod koje upisnik plaća dionice;
- i) u slučaju emisije putem zatvorene prodaje u kojoj je predviđeno plaćanje dionica prijenosom stvari ili prava, opis, na in procjene i procijenjenu vrijednost stvari ili prava kojima se plaćaju dionice, omjer njihove zamjene za dionice i mjesto, na in i rok za predaju stvari ili prijenos prava kojima se plaćaju dionice.

lan 141.

(Javna ponuda)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala emisijom novih dionica obavlja se putem javne ponude, ako odlukom nije izričito drugačije utvrđeno.
- (2) Dionikovo društvo dužno je podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica u skladu sa zakonom koji regulira tržište vrijednosnih papira.
- (3) Upis dionica nove emisije vrši se na osnovu rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, ili prijave zatvorene prodaje, u skladu sa odredbama ovog i zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

lan 142.

(Uplata dionica nove emisije)

Uplata dionica nove emisije vrši se u rokovima utvrđenim odlukom, s tim da prije upisa povećanja osnovnog kapitala u Registar emitenata mora biti plaćen iznos dionike premije u cjelini i najmanje 30% nominalne vrijednosti dionica, a stvari i prava kojim se plaćaju dionice moraju biti u cjelini unesene u društvo.

lan 143.

(Dividenda)

Pravo na dividendu na osnovu novih dionica stiče se za godinu u kojoj je osnovni kapital povećan, ako statutom dionikog društva nije drugačije utvrđeno ili datum isplate dividende nije unaprijed određen.

lan 144.

(Povećanje osnovnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti dionica)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti emitovanih dionica može se vršiti samo na teret fonda rezervi i to za iznos iznad obavezne visine fonda rezervi utvrđene odredbama ovog zakona.
- (2) Dionikari snose troškove povećanja nominalne vrijednosti dionica.

lan 145.

(Besplatne nove dionice)

- (1) Dionici ko društvo može, umjesto pove anja nominalne vrijednosti postoje ih dionica, emitovati besplatne nove dionice.
- (2) Besplatne dionice sadrže prava koja sadrže obi ne dionice.

lan 146.

(Prijava pove anja nominalne vrijednosti i emisija besplatnih dionica)

Dionici ko društvo je dužno prijaviti Registru pove anje nominalne vrijednosti dionica ili emisiju besplatnih dionica odmah a najkasnije u roku tri dana od dana dobijanja rješenja Komisije.

lan 147.

(Uvjetno pove anje osnovnog kapitala)

- (1) Odluku o uvjetnom pove anju osnovnog kapitala skupština dionici kog društva donosi u slu aju:
  - a) emisije zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom pre e kupnje, u obimu prava koja proizilaze iz ovih obveznica;
  - b) spajanja i pripajanja više dionici kih društava;
  - c) upisa novih dionica od zaposlenih u skladu sa planom raspodjele dobiti dionici kog društva.
- (2) Uvjetno pove anje osnovnog kapitala može iznositi više od 50% iznosa osnovnog kapitala upisanog u Registar emitenata na dan donošenja odluke iz stava (1) ovog lana, samo ako je ta odluka donesena dvotre inskom ve inom ukupnog broja zastupljenih dionica sa pravom glasa po svakoj klasi dionica.

lan 148.

(Odluka o uvjetnom pove anju)

- (1) Odluka iz lana 147. stav (1) ovog zakona obavezno sadrži: a) iznos i razloge uvjetnog pove anja osnovnog kapitala; b) naznaku da se radi o uvjetnom pove anju na osnovu prava zamjene ili prava pre e kupnje, ili upisu dionica od zaposlenih; c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica koje se mogu emitovati na osnovu uvjetnog pove anja osnovnog kapitala.
- (2) Odlukom o uvjetnom pove anju osnovnog kapitala utvr uje se rok za emisiju novih dionica po tom osnovu koji ne može biti duži od pet godina od dana donošenja odluke.

lan 149.

(Zahtjev za odobravanje uvjetnog pove anja osnovnog kapitala)

- (1) Dionici ko društvo je dužno podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje uvjetnog pove anja osnovnog kapitala najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke iz lana 147. stav (1) ovog zakona.
- (2) Upis zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom pre e kupnje može se vršiti nakon dobijanja rješenja Komisije i objavljivanja javnog poziva za upis i uplatu.

lan 150.

(Pravo na zamjenu i pravo pre e kupnje)

- (1) Pravo na zamjenu se ostvaruje pisanim zahtjevom dionici kom društvu za zamjenu obveznica u dionice.
- (2) Pravo pre e kupnje ostvaruje se upisom dionica.
- (3) Upis dionica na osnovu prava pre e kupnje obavlja se u skladu sa odredbama l. 139., 140., 141. i 142. ovog zakona.

lan 151.

(Zahtjev za upis ostvarenog pove anja osnovnog kapitala)

Nakon isteka roka iz lana 148. stav (2) ovog zakona, nadzorni odbor je dužan podnijeti zahtjev za upis ostvarenog pove anja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

lan 152.

(Pove anje iz vlastitih sredstava)

Nakon usvajanja godišnjeg finansijskog izvještaja potvr enim sa izvještajem revizije i izvršenog obaveznog izdvajanja u fond rezervi, skupština može donijeti odluku da dio dobiti koristi za pove anje osnovnog kapitala.

lan 153.

(Odluka o korištenju dijela dobiti)

Odluka iz lana 152. ovog zakona obavezno sadrži iznos pove anja osnovnog kapitala i odre enje da li se pove anje vrši pove anjem nominalne vrijednosti dionica ili emisijom novih dionica.

lan 154.

(Pove anje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava iz fonda rezervi)

- (1) Pove anje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava može se vršiti samo iz fonda rezervi, za iznos iznad obavezne visine fonda rezervi utvr ene odredbama ovog zakona.
- (2) Dio fonda rezervi namijenjen za naknadu gubitka ne može se koristiti za pove anje osnovnog kapitala dionici kog društva iz vlastitih sredstava.

lan 155.

(Raspore ivanje pove anja osnovnog kapitala)

Pove anje osnovnog kapitala iz vlastitih sredstava raspore uje se na sve dionice srazmjerno nominalnoj

vrijednosti.

lan 156.

(Promjena nominalne vrijednosti dionica)

Promjena nominalne vrijednosti dionica upisuje se kod Registra na osnovu prijave dioni kog društva i izvoda iz Registra emitenata.

lan 157.

(Integrirano pove anje)

- (1) Dioni ko društvo dužno je prilikom pove anja osnovnog kapitala iz vlastitih izvora platiti dio cijene dionica nakon emisije u slu aju kada dionice u prometu na berzi ili drugom ure enom javnom tržištu na dan donošenja odluke imaju cijenu nižu od nominalne vrijednosti, ili se pove anje osnovnog kapitala vrši upisom dionica zaposlenih.
- (2) U slu aju iz stava (1) ovog lana uplata dionica vrši se isključivo u novcu.

lan 158.

(Odluka o pove anju osnovnog kapitala)

Odluka o pove anju osnovnog kapitala u skladu sa lanom 157. ovog zakona obavezno sadrži:

- a) iznos pove anja osnovnog kapitala;
- b) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) podatke iz lana 140. ovog zakona;
- d) na in prodaje dionica koje nisu upisane na osnovu prava pre e kupnje;
- e) mjesto i rok upisa dionica za dioni are bez prava pre e kupnje, cijenu dionica prilikom emisije ili na in njenog odre ivanja;
- f) naziv banke kod koje upisnik pla a dionice nakon emisije;
- g) opis prava sadržanih u dionicama nove klase;
- h) mogućnost upisa dionica iznad iznosa utvr enog odlukom o integriranom pove anju;
- i) dio cijene dionice prilikom emisije koji pla a društvo i izvor sredstava.

lan 159.

(Upisnici dionica)

Upisnici dionica emitovanih na osnovu integriranog pove anja dužni su najmanje 50% cijene dionice uplatiti prije upisa pove anja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

lan 160.

(Primjena na integrirano pove anje osnovnog kapitala)

Na integrirano pove anje osnovnog kapitala primjenjuju se odredbe lana 139. stav (1), l. 140. i 152. i lana 154. stav (2) ovog zakona.

lan 161.

(Smanjenje osnovnog kapitala)

- (1) Smanjenje osnovnog kapitala vrši se na osnovu odluke skupštine donesene dvotre inskom ve inom zastupljenih dionica sa pravom glasa.
- (2) Odluka o smanjenju osnovnog kapitala donosi se odvojenim glasanjem za svaku klasu dionica i objavljuje se najmanje u jednom dnevnom novinama dva puta u roku 30 dana od dana donošenja.
- (3) Osnovni kapital se ne može smanjiti ispod iznosa utvr enog u lanu 125. stav (1) ovog zakona.
- (4) Smanjenje osnovnog kapitala ne smije uticati na izvršavanje obaveza prema povjeriocima dioni kog društva.

lan 162.

(Odluka o smanjenju osnovnog kapitala)

- (1) Odluka iz lana 161. ovog zakona obavezno sadrži:
  - a) iznos i razlog smanjenja osnovnog kapitala;
  - b) na in smanjenja osnovnog kapitala;
  - c) na in povla enja dionica, cijenu povu ene dionice ili na in njenog odre ivanja.
- (2) Smanjivanje osnovnog kapitala povla enjem dionica može se vršiti samo ako je mogućnost povla enja predvi ena statutom dioni kog društva ili odlukom o emisiji dionica.
- (3) Povla enje dionica vrši se kupovinom na berzi i drugim ure enim javnim tržištima ili ponudom dioni arima, u skladu sa statutom društva i odlukom skupštine o smanjenju osnovnog kapitala.

lan 163.

(Zahtjev za smanjenje osnovnog kapitala)

- (1) Dioni ko društvo je dužno podnijeti zahtjev Komisiji za odobravanje smanjenja osnovnog kapitala najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke iz lana 161. stav (1) ovog zakona.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu i upisati smanjenje osnovnog kapitala u Registar emitenata u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava (1) ovog lana, osim u slu aju iz lana 170. ovog zakona.
- (3) Prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata dioni ko društvo ne može vršiti isplate na osnovu smanjenja osnovnog kapitala ili odustati od emisije dionica ija nominalna vrijednost nije u cjelini pla ena.

lan 164.

(Dioni ko društvo i povjerioci)

- (1) Dioni ko društvo je dužno obavijestiti povjerioce o smanjenju osnovnog kapitala u roku 30 dana od dana upisa odluke u Registar emitenata, li no ili putem sredstava javnog informiranja.
- (2) Povjerioci mogu zahtijevati osiguranje potraživanja u roku 90 dana od dana prijema obavještenja iz stava (1) ovog lana ili 90 dana od dana drugog objavljivanja odluke iz lana 161. stav (1) ovog zakona.
- (3) Ako povjerioci i dioni ko društvo ne postignu dogovor o osiguranju potraživanja, povjerioci mogu

pokrenuti postupak kod suda.

lan 165.

(Smanjenje osnovnog kapitala i revizorski izvještaj)

- (1) Odredbe lana 164. ovog zakona ne primjenjuju se ako:
  - a) društvo Komisiji podnese izvještaj revizora sa dokazima kojim se utvrđuje da društvo nema povjerilaca;
  - b) smanjenje osnovnog kapitala vrši se radi naknadegubitka ili
  - c) najviše 10% osnovnog kapitala se prenosi u fond rezervi za pokriće budućih gubitaka.
- (2) Revizor koji u izvještaju iz stava (1) ovog lana navede nepotpune i netačne podatke odgovoran je povjericima za obaveze dionika društva sa stanjem na dan podnošenja izvještaja i do iznosa smanjenja osnovnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine.
- (3) Dionici ko društvo ne može izvršiti otkup dionica u slučaju smanjenja osnovnog kapitala u skladu sa stavom (1) tač. b) i c) ovog lana.

lan 166.

(Zahtjev za upis u Registar emitenata)

- (1) Dionici ko društvo je dužno, nakon isteka roka iz lana 164. stav (2) ovog zakona, podnijeti Komisiji zahtjev za upis u Registar emitenata.
- (2) Komisija će upisati smanjenje osnovnog kapitala u Registar emitenata samo ako je odluka skupštine o smanjenju osnovnog kapitala objavljena u skladu sa lanom 161. stav (2) ovog zakona i ako društvo podnese izvještaj revizora iz lana 165. ovog zakona ili dokaz o sporazumu sa povjericima o osiguranju njihovih potraživanja.

lan 167.

(Postupak smanjenja osnovnog kapitala)

- (1) Smanjenje osnovnog kapitala vrši se, prvo, povlačenjem vlastitih dionica koje drži društvo na dan donošenja odluke, a zatim odustajanjem od emisije dionica koje nisu u cjelini uplaćene do dana donošenja odluke o smanjenju osnovnog kapitala.
- (2) Ukoliko mogu nastati za smanjenje osnovnog kapitala u skladu sa stavom (1) ovog lana ne postoje ili se njihovim korištenjem ne dostiže iznos smanjenja osnovnog kapitala utvrđen odlukom, smanjenje osnovnog kapitala do ukupnog iznosa utvrđenog odlukom vrši se smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica koje drže dionici ari do najnižeg iznosa utvrđenog lanom 125. stav (2) ovog zakona, ili otkupom i povlačenjem dionica koje drže dionici ari.

lan 168.

(Smanjenje osnovnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica)

Smanjenje osnovnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica primjenjuje se na sve dionice.

lan 169.

(Obustava prometa dionica)

Dionici ko društvo je dužno prijaviti Registru upis obustave prometa dionica koje su predmet povlačenja odmah po donošenju odluke, a najkasnije u roku tri dana.

lan 170.

(Povlačenje dionice)

- (1) Povlačenje dionica mora se okončati najkasnije u roku deset dana od dana podnošenja prijave iz lana 169. ovog zakona.
- (2) Dionici ko društvo dužno je isplatiti povlačenju dionice najkasnije u roku 90 dana od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

lan 171.

(Rezultati povlačenja dionica)

Dionici ko društvo je dužno o rezultatima povlačenja dionica pisano obavijestiti Komisiju u roku osam dana od okončanja povlačenja.

lan 172.

(Opoziv povlačenja dionica)

- (1) Dionici ko društvo je dužno, odmah nakon upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv povlačenja dionica i opoziv obustave prometa dionica koje nisu otkupljene.
- (2) Uz prijavu iz stava (1) ovog lana dostavlja se i izvod iz Registra emitenata o upisu smanjenja osnovnog kapitala.

lan 173.

(Smanjenje osnovnog kapitala povlačenjem dionica)

Smanjenje osnovnog kapitala povlačenjem dionica može se izvršiti na osnovu javne ponude dionici ari za otkup dionica, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira i statuta dionika društva.

lan 174.

(Javna ponuda)

Javna ponuda iz lana 173. ovog zakona obavezno sadrži naznaku da li se otkupljuju sve ponuđene dionice ili do određenog iznosa i da li dioničari snose troškove povlačenja.

lan 175.

(Dužnost skupštine dioničara)

Ako zbir nominalne vrijednosti dionica iz lana 174. ovog zakona ne dostigne iznos smanjenja osnovnog kapitala utvrđen odlukom skupštine dioničara, skupština dioničara dužna je donijeti odluku kojom utvrdi smanjenje osnovnog kapitala za iznos otkupljenih dionica.

lan 176.

(Rezultati povlačenja dionica)

(1) Dionik društvo je dužno o rezultatima povlačenja dionica na osnovu javne ponude pisano obavijestiti Komisiju u roku osam dana od okončanja povlačenja.

(2) Dionik društvo je dužno, odmah nakon upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv povlačenih dionica.

lan 177.

(Druge vrste smanjenja osnovnog kapitala)

Smanjenje osnovnog kapitala može se vršiti odustajanjem od emisije dionica do iznosa nominalne vrijednosti dionica koji nije plaćen.

lan 178.

(Istovremeno povećanje i smanjenje osnovnog kapitala)

Skupština dioničara društva može donijeti odluku o povećanju istovremeno sa odlukom o smanjenju osnovnog kapitala, ako se osnovni kapital smanjuje odustajanjem od emisije dionica koje nisu uplaćene i radi naknade gubitka ili prijenosa osnovnog kapitala u fond rezervi za pokriće budućih gubitaka.

lan 179.

(Mogućnost povećanja osnovnog kapitala)

Društvo može na osnovu odluke skupštine iz lana 178. ovog zakona povećati osnovni kapital samo nakon izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.

lan 180.

(Fond rezervi)

(1) Dionik društvo obavezno je imati fond rezervi.

(2) Fond rezervi formira se iz dobiti i drugih izvora u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(3) Fond rezervi iznosi najmanje 25% osnovnog kapitala dioničara društva.

(4) Uplate na osnovu zamjene običnih za prioritetne dionice iz lana 190. stav (2) ovog zakona i na osnovu razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz l. 192. i 193. ovog zakona obavezno se izdvajaju u fond rezervi, bez obzira na njegovu visinu.

lan 181.

(Izdvajanje)

(1) U fond rezervi izdvaja se najmanje 10% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz lana 180. stav (3) ovog zakona.

(2) Ukoliko izdvajanjima iz stava (1) ovog lana fond rezervi ne dostigne visinu iz lana 180. stav (3) ovog zakona do kraja pete poslovne godine, po godišnjem obračunu za petu i naredne poslovne godine dionik društvo će povećati izdvajanja za ove namjene na 20% godišnjeg iznosa neto dobiti sve dok fond rezervi ne dostigne iznos iz lana 180. stav (3) ovog zakona.

lan 182.

(Korištenje fonda rezervi)

(1) Fond rezervi koristi se za pokriće gubitka i drugih nepredviđenih troškova u poslovanju dioničara društva.

(2) U slučaju smanjivanja vrijednosti fonda rezervi ispod 25% iznosa osnovnog kapitala, dionik društvo je dužno vršiti izdvajanja u skladu sa odredbama lana 181. stav (2) ovog zakona.

(3) Fond rezervi iznad iznosa utvrđenog u lanu 180. stav (3) ovog zakona može se koristiti i za:

- dopunu dividendi najviše do 5% osnovnog kapitala;
- povećanje nominalne vrijednosti dionica u skladu sa lanom 144. ovog zakona;
- emisiju besplatnih dionica u slučaju iz lana 145. ovog zakona.

lan 183.

(Iskazivanje vrijednosti)

Dionik društvo koje je vrijednosne papire u svojoj imovini u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskazalo u vrijednosti veći nego u prethodnom obračunu, dužno je ovu razliku iskazati kao posebnu rezervu za pokriće budućih razlika kursa vrijednosnih papira.

lan 184. (Rezerve)

(1) Dionik društvo može izdvajati i posebne rezerve za potrebe zaposlenih koje se vode na odvojenom računu.

(2) Način izdvajanja i korištenja rezervi iz stava (1) ovog lana utvrdi se statutom dioničara društva.

(3) U upravljanju ovim rezervama mogu učestvovati i zaposleni na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili odlukom skupštine dioničara društva.

lan 185. (Gubitak)

- (1) Kada dioni ko društvo u polugodišnjem ili godišnjem obra unu iskaže gubitak u iznosu ve em od zbira tre ine osnovnog kapitala i fonda rezervi iz lana 180. ovog zakona, ili kada nastanu okolnosti koje ukazuju da je vrijednost imovine dioni kog društva manja ili bi do kraja godine mogla biti manja od iznosa obaveza, nadzorni odbor je dužan sazvati skupštinu dioni kog društva.
- (2) Na osnovu izvještaja nadzornog odbora, koji uklju uje bilans stanja i bilans uspjeha sa izvještajem revizije, skupština donosi odluku o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji dioni kog društva.

POGLAVLJE IV. (DIONICE I DIONI ARI)

lan 186. (Dionice)

- (1) Dionice dioni kog društva su dematerijalizovane, nedjeljive i glase na ime.
- (2) Dionice su neograni eno prenosive, osim u slu ajevima utvr enim statutom dioni kog društva u skladu sa zakonom.
- (3) Dionica sadrži prava na u eš e u:
  - a) upravljanju dioni kim društvom;
  - b) raspodjeli dobiti;
  - c) diobi imovine preostale nakon ste aja ili likvidacije dioni kog društva.

lan 187.

(Klase dionica)

- (1) Dioni ko društvo može emitovati dionice razli itih klasa.
- (2) Dionice iste klase imaju istu nominalnu vrijednost i sadrže ista prava.
- (3) Dionice, osim obi nih dionica, sadrže oznaku klase.

lan 188.

(Zaklju ivanje ugovora sa Registrom)

- (1) Dioni ko društvo je dužno, u skladu sa posebnim zakonom i propisom Komisije, zaklju iti ugovor sa Registrom i dostaviti Registru podatke o dionicama i dioni arima u roku 30 dana od dana upisa u Registar emitenata.
- (2) Registar uspostavlja listu dioni ara i registruje promjene vlasništva na dionicama dioni kog društva (u daljnjem tekstu: Lista dioni ara).

lan 189. (Dioni ar)

- (1) Dioni ar ima pravo u estvovati u radu i odlu ivanju skupštine dioni kog društva.
- (2) Dioni ar ima pravo na jedan glas za svaku obi nu dionicu.
- (3) Društvo ne može izdavati dionice koje daju pravo na više od jednog glasa po dionici.
- (4) Dioni ar ne može glasati o odlukama koje se odnose na njegove postupke, odgovornost i potraživanja dioni kog društva od njega.

lan 190. (Obaveze dioni ara)

- (1) Dioni ar je obavezan uplatiti cijenu dionice prilikom emisije, u iznosu, na na in i u roku utvr enom odlukom o emisiji.
- (2) Dioni ko društvo može od dioni ara zahtijevati doplatu za obi nu dionicu prilikom njene konverzije u prioritetnu dionicu u skladu sa odlukom o konverziji.

lan 191. (Privremenice)

- (1) Uprava dioni kog društva je dužna pozvati dioni are koji ne izvršavaju obavezu pla anja cijene dionice prilikom emisije da vrate privremenice bez prava na zamjenu za dionice, na na in i u roku utvr enim odlukom skupštine o odustajanju od emisije dionica.
- (2) Dioni ko društvo e vlasnicima privremenica izvršiti povrat pla enog dijela cijene dionice prilikom emisije, smanjen za potraživanja dioni kog društva, najkasnije u roku osam dana od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata.
- (3) Poziv iz stava (1) ovog lana obavezno sadrži upozorenje da e, u slu aju neispunjenja obaveze dioni ara i vlasnika privremenica njihove dionice i privremenice biti javno proglašene ništavim.
- (4) Dioni ko društvo je dužno javno oglasiti ništavim dionice i privremenice najkasnije u roku 15 dana od dana isteka objavljenog roka iz stava (1) ovog lana i o tome obavijestiti dioni are i vlasnike privremenica, na na in i u roku utvr enim odlukom skupštine.

lan 192.

(Na in prodaje dionica privremenica)

- (1) Prodaju dionica i privremenica koje se emituju umjesto poništenih vrši profesionalni posrednik u prometu vrijednosnih papira ovlašten od nadzornog odbora.
- (2) Dioni ko društvo je dužno objaviti mjesto i na in prodaje dionica i privremenica iz stava (1) ovog lana najmanje u roku 14 dana prije dana prodaje i o tome pisano obavijestiti dioni are i vlasnike privremenica iz lana 191. ovog zakona.
- (3) Troškove prodaje snose dioni ari i vlasnici ije je dionice i privremenice nadzorni odbor proglasio ništavim.

lan 193.

(Pla anje obaveza)

Iz prihoda ostvarenih prodajom dionica i privremenica koje se emituju umjesto poništenih dionica i privremenica, pla aju se obaveze, smanjene za potraživanja dioni kog društva, prema dioni arima i vlasnicima privremenica iz lana 191. ovog zakona.

lan 194.

(Dioni ari i privremene potvrde)

Dioni ari i vlasnici privremenih potvrda iz lana 191. Ovog zakona imaju pravo zahtijevati od društva isplatu upla enih iznosa dionica i obaveza iz privremenica i u slu aju da dioni ko društvo ne emituje nove dionice i privremenice.

lan 195.

(Dioni ar i dividenda)

- (1) Dioni ar ima pravo u eš a u dobiti dioni kog društva, naplatom dividende ili sticanjem novih dionica, u skladu sa zakonom i statutom društva.
- (2) Dividenda se ispla uje srazmjerno nominalnoj vrijednosti dionica, a za dionice koje nisu u cjelini upla ene, srazmjerno izvršenim uplatama i vremenu od dana uplate do kraja poslovne godine za koju se dividenda ispla uje.
- (3) Dividenda se ispla uje dioni aru koji je bio na Listi dioni ara na dan donošenja odluke o isplati dividende.
- (4) Odlukom o isplati dividende odre uje se iznos dobiti za isplatu dividende, iznos po dionici i rok isplate, s tim da rok isplate mora biti jednak za sve dioni are.
- (5) Obra un i isplata dividende može se obavljati i putem Registra.

lan 196.

(Odluka o isplati dividende)

- (1) Skupština dioni kog društva može donijeti odluku o isplati dividende kada je dioni ko društvo sposobno izvršavati obaveze iz poslovanja i kada je tržišna vrijednost imovine najmanje jednaka iznosu ukupnih godišnjih obaveza dioni kog društva.
- (2) Dioni ko društvo je obavezno isplatiti dividendu na osnovu prioritetnih dionica i u slu aju da je ukupan iznos dobiti i dijela fonda rezervi iznad obaveznog iznosa iz lana 180. stav (3) ovog zakona dovoljan samo za isplatu te dividende.
- (3) Skupština dioni kog društva može donijeti odluku da se dividenda ne ispla uje, kojom istovremeno odre uje svrhu upotrebe dobiti koja pripada dioni arima.

lan 197.

(Prava dioni ara)

- (1) Prava dioni ara na osnovu dionica nove klase utvr uju se odlukom o emisiji u skladu sa zakonom.
- (2) Prava sadržana u dionici ostvaruje lice upisano u Listu dioni ara kod Registra ili od njega ovlašteno lice.

lan 198.

(Naslje ivanje)

Dioni ar koji je dionice stekao naslje ivanjem preuzima prava prethodnika u kontinuitetu.

lan 199.

(Prijenos dionica)

- (1) Dioni ar ima pravo prodati ili po drugom osnovu svoje dionice prenijeti drugom licu.
- (2) Prodaja ili prijenos dionica po drugom osnovu, isklju uju i naslje ivanje, može se isklju iti za odre eni period ili na drugi na in ograni iti odlukom o emisiji dionica putem zatvorene prodaje koja u tom smislu proizvodi u inak prema svim kupcima tih dionica i ugovorom zaklju enim izme u dioni ara koji obavezuje samo njegove potpisnike.

lan 200.

(Transakcija unutar dioni kog društva)

Kada je predsjednik ili lan nadzornog odbora, direktor ili drugi lan uprave kupac dionica nove emisije dioni kog društva u obimu ve em od 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa, smatra se transakcijom unutar dioni kog društva koja mora biti objavljena u skladu sa propisima Komisije.

lan 201.

(Pravo pre e kupnje)

- (1) Prilikom nove emisije dionica postoje i dioni ari imaju pravo kupiti nove dionice, u roku 30 dana po isteku roka za upis novih dionica u obimu kojim zadržavaju u eš e u osnovnom kapitalu koje su imali prije nove emisije.
- (2) Odluka o emisiji, javni poziv za upis novih dionica koje se emituju putem javne ponude, kao i ponuda za kupnju dionica koje se emituju putem zatvorene prodaje, moraju sadržavati naznaku da li je zadržano, ograni eno ili isklju eno pravo postoje ih dioni ara na kupnju novih dionica radi zadržavanja u eš a u osnovnom kapitalu, u skladu sa stavom (1) ovog lana.

lan 202.

(Nove dionice)

- (1) Utvr ivanje broja novih dionica ijom kupnjom postoje i dioni ari zadržavaju u eš e u osnovnom kapitalu dioni kog društva obavlja se istovremeno za sve dioni are koji to pravo koriste najkasnije u roku 15 dana po isteku roka za upis novih dionica.
- (2) Pravo pre e kupnje dionica nije prijenosivo.
- (3) U ostvarivanju prava iz lana 201. ovog zakona dioni ari mogu zaklju iti pisani ugovor o kupovini dionica nove emisije koji sadrži broj dionica upisanih od svakog potpisnika ugovora i zamjenjuje pojedina ne izjave o upisu i listu upisnika.

lan 203.

(Isklju enje ili ograni enje prava pre e kupnje dionica)

Pravo pre e kupnje dionica pojedina ne emisije može se isklju iti ili ograni iti odlukom skupštine dioni kog

društva koja se donosi natpolovinom većinom glasova ukupnog broja dionica sa pravom glasa.

član 204.

(Pravo uvida u isprave)

- (1) Dionici i njihovi punomoćnici imaju pravo uvida u sljedeće isprave:
  - a) ugovor o osnivanju i statut društva, sa svim izmjenama i dopunama;
  - b) bilanse stanja, bilanse uspjeha i druga dokumenta koja je društvo dužno dostavljati skupštini ili institucijama izvan dionika kog društva;
  - c) zapisnike skupštine i odbora za reviziju;
  - d) popis lica ovlaštenih za zastupanje dionika kog društva;
  - e) popis članova nadzornog odbora i uprave sa podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i periodu na koji je izabran ili imenovan i o funkcijama koje oni obavljaju u drugim pravnim licima.
- (2) Zahtjev dionika za uvid u isprave iz stava (1) ovog člana mora se ispuniti bez odlaganja tokom radnog vremena u prostorijama dionika kog društva.
- (3) Podatke i isprave o poslovanju koje su označene kao povjerljive dionikar je dužan čuvati kao poslovnu tajnu.

član 205.

(Dionice zaposlenih)

- (1) Statutom dionika kog društva može se utvrditi mogućnost emisije posebne klase dionica za zaposlene odlukom skupštine iz člana 129. ovog zakona ili odlukom nadzornog odbora iz člana 130. ovog zakona.
- (2) Zbir nominalnih vrijednosti svih dionica za zaposlene ne može biti veći od 5% osnovnog kapitala dionika kog društva.
- (3) Dionice za zaposlene sadrže ista prava kao i obične dionice, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

član 206.

(Uvjeti i način sticanja, prenosa i otkupa dionica)

- (1) Dionice za zaposlene mogu se prenositi jedino na druge zaposlene dionike kog društva.
- (2) Prava sadržana u dionicama za zaposlene prestaju danom smrti ili prestankom zaposlenja kod emitenta.
- (3) Društvo je obavezno otkupiti dionice zaposlenih isplatom po pravnoj tržišnoj vrijednosti na dan prestanka svojstva zaposlenog.
- (4) Uvjeti i način sticanja, prenosa i otkupa dionica zaposlenih bliže se uređuje odlukom o emisiji, u skladu sa statutom dionika kog društva.

član 207.

(Prioritetne dionice)

- (1) Dionici ko društvo može emitovati dionice koje sadrže pravo prioritetne naplate dividende i srazmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije dionika kog društva, uz ograničeno pravo glasa (u daljnjem tekstu: prioritetne dionice).
- (2) Pravo glasa na osnovu prioritetnih dionica ne može se ograničiti za slučaj odvojenog izjašnjavanja za svaku klasu dionica.
- (3) Nominalna vrijednost prioritetnih dionica može iznositi najviše do 50% osnovnog kapitala dionika kog društva.

član 208.

(Prava prioritetnih dionica)

Prioritetne dionice sadrže pravo:

- a) naplate dividende za posljednjih pet godina, prije isplate dividende za obične dionice;
- b) udjela u raspodjeli ostatka imovine nakon likvidacije dionika kog društva, prije običnih dionica;
- c) udjela koji pripada dionikarima sa 10% dionica sa pravom glasa, i za prioritetne dionice koje čine 5% svih dionica sa pravom glasa;
- d) konverzije u obične dionice, ako dividenda za prioritetne dionice nije isplaćena za dvije uzastopne godine, sve do isplate zaostale dividende.

član 209.

(Pravo glasa)

Pravo glasa na osnovu prioritetnih dionica ne može se isključiti prilikom odlučivanja o:

- a) smanjenju osnovnog kapitala;
- b) spajanju, pripajanju, podjeli, promjeni oblika i prestanku dionika kog društva;
- c) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dionika kog društva po bilansu stanja na kraju predhodne godine;
- d) izmjenama i dopunama statuta društva.

član 210.

(Sticanje prava glasa)

- (1) Prioritetne dionice stiču pravo glasa kao obične dionice narednog dana od dana donošenja odluke da se dividenda ne isplati ili od isteka roka za plaćanje dividende za drugu uzastopnu poslovnu godinu za

koju dividenda nije isplaćena.

- (2) Glasava prava iz stava (1) ovog člana traju do dana isplate dividende na osnovu prioriteta dionica.

Član 211.

(Zamjenjive obveznice i obveznice sa pravom preuzetja kupnje dionica)

(1) Dioničko društvo može, na osnovu odluke skupštine, emitovati obveznice koje sadrže pravo na zamjenu za dionice dioničara društva (zamjenjive obveznice) ili obveznice koje sadrže pravo preuzetja kupnje dionica (obveznice sa pravom preuzetja kupnje).

- (2) Dioničari imaju pravo preuzetja kupnje zamjenjivih obveznica i obveznica sa pravom preuzetja kupnje dionica, u skladu sa odredbama čl. 201., 202. i 203. ovog zakona.

Član 212.

(Odluka skupštine o emitovanju dionica)

- (1) Odluka skupštine iz člana 211. ovog zakona donosi se dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica sa pravom glasa i obavezno sadrži:

- nominalnu vrijednost i stopu prinosa obveznica;
- broj obveznica;
- način ostvarivanja prava na osnovu zamjenjive obveznice i obveznice sa pravom preuzetja kupnje dionica;
- klasu, nominalnu vrijednost i broj dionica za koje se obveznice mogu zamijeniti, pri čemu nominalna vrijednost dionica ne može biti veća od zbira cijene obveznica nakon emisije;
- cijenu ili način utvrđivanja cijene nakon emisije za dionice koje će se upisati ostvarivanjem prava preuzetja kupnje.

- (2) Pravo na zamjenu obveznica za dionice i pravo preuzetja kupnje dionica ima lice koje je upisano u Registar na dan na koji se ova prava mogu izvršavati.

Član 213.

(Sticanje vlastitih dionica)

- (1) Dioničko društvo ne može, direktno ili indirektno, upisati vlastite dionice.

- (2) Dioničko društvo može na osnovu odluke skupštine sticati vlastite dionice čija nominalna vrijednost, uključujući i dionice koje je steklo lice direktno ili indirektno kontrolisano od društva i drugo lice u svoje ime, a za račun društva, ne premašuju 10% vrijednosti osnovnog kapitala.

- (3) Sticanjem vlastitih dionica iz stava (1) ovog člana ne može se smanjiti fond rezervi iz člana 180. stav (3) ovog zakona.

Član 214.

(Odluka o sticanju vlastitih dionica)

Odluka iz člana 213. ovog zakona obavezno sadrži:

- broj vlastitih dionica koje dioničko društvo može stići i na način sticanja;
- rok u kojem dioničko društvo može sticati vlastite dionice, koji ne može biti duži od 12 mjeseci od dana donošenja odluke;
- cijenu ili način određivanja cijene po kojoj društvo može sticati dionice, ako sticanje uključuje plaćanje.

Član 215.

(Razlozi sticanja vlastitih dionica)

- (1) Dioničko društvo može sticati vlastite dionice na osnovu odluke nadzornog odbora samo kada je to neophodno radi sprežavanja ozbiljne štete koja neposredno prijeti društvu. (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, nadzorni odbor će na prvoj narednoj sjednici skupštine obavijestiti dioničare o razlogu sticanja, broju i nominalnoj vrijednosti starih dionica, njihovom udjelu u osnovnom kapitalu i cijeni po kojoj su dionice stekene.

Član 216.

(Prestanak svojstva starih dionica zaposlenih)

- (1) Dioničko društvo može sticati vlastite dionice za zaposlene bez prethodne odluke skupštine samo u slučaju smrti vlasnika ovih dionica i prestanka svojstva zaposlenog, uključujući i penzionisanje.

- (2) Stekene dionice zaposlenih kojima je to svojstvo prestalo društvo je dužno podijeliti ostalim zaposlenim najkasnije u roku 12 mjeseci nakon sticanja.

Član 217.

(Podnošenje prijave)

- (1) Dioničko društvo dužno je o svakom sticanju vlastitih dionica u pisanom obliku obavijestiti Komisiju u roku osam dana od dana sticanja vlastitih dionica.

- (2) Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa sticanja vlastitih dionica u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv starih vlastitih dionica.

Član 218.

(Obaveze prilikom sticanja vlastitih dionica)

Dioničko društvo dužno je postupiti u skladu sa odredbama člana 217. ovog zakona i kada je vlastite dionice steklo:

- kao pravni sljednik, ako ih nije prodalo u roku 12 mjeseci od dana sticanja;
- ispunjavanjem obaveze utvrđene zakonom i sudskim nalogom radi zaštite manjinskih dioničara, naročito u slučaju spajanja, pripajanja i podjele, uvođenja ograničenog prenosa dionica i opoziva dionica u promet na berzi i drugim uređenim javnim tržištima;
- prinudnim izvršenjem potraživanja dioničara društva na osnovu sudskog naloga;
- od upisnika koji ne ispunjava obavezu plaćanja, ako ih nije prodalo u roku 12 mjeseci od dana sticanja.

lan 219.

(Smanjenje osnovog kapitala i fonda rezervi)

Dioni ko društvo je dužno za iznos nominalne vrijednosti ste enih vlastitih dionica smanjiti osnovni kapital i fond rezervi, ali ne ispod visine iz lana 180. stav (3) ovog zakona u roku 12 mjeseci ili u istom roku donijeti odluku o prodaji vlastitih dionica.

Odjeljak A. (Skupština)

lan 220.

(Sticanje vlastitih dionica posredstvom drugog lica)

Ako dioni ko društvo stekne vlastite dionice posredstvom drugog lica koje nastupa u svoje ime a za ra un dioni kog društva, dioni ko društvo ne može ostvariti prava sadržana u tim dionicama.

lan 221.

(Obavještenje nadzornog odbora)

- (1) Nadzorni odbor je dužan u pisanom obliku obavijestiti prvu narednu skupštinu dioni kog društva o sticanju vlastitih dionica.
- (2) Obavještenje iz stava (1) ovog lana obavezno sadrži:
  - a) razloge za sticanje dionica;
  - b) broj i nominalnu vrijednost i u eš e u osnovnom kapitalu ste enih i prodatih vlastitih dionica;
  - c) cijene kupljenih i prodatih dionica, uklju uju i najnižu i najvišu cijenu;
  - d) broj i nominalnu vrijednost vlastitih dionica i njihovo u eš e u osnovnom kapitalu, na po etku i na kraju izvještajnog perioda.

lan 222.

(Supsidijarno društvo)

- (1) Na upis, sticanje i davanje u zalog dionica dioni kog društva od supsidijarnog društva, ili od pravnog lica koje je direktno ili indirektno kontrolisano od supsidijarnog društva primjenjuju se odredbe l. 213., 214. i 215. ovog zakona.
- (2) Ograni enje iz lana 213. ovog zakona obuhvata sve vlastite dionice u imovini dioni kog društva i supsidijarnih društava.

lan 223.

(Osnovni kapital i supsidijarno društvo)

Osnovni kapital ne može se pove avati na osnovu sticanja vlastitih dionica od lica iz lana 222. ovog zakona.

lan 224.

(Vlastite dionice i fond rezervi)

Ako dioni ko društvo unosi vlastite dionice u poslovne knjige kao imovinu iznos fonda rezervi mora pove ati za iznos ukupne nominalne vrijednosti tih dionica.

lan 225.

(Zabrana finansiranja kupovine dionica)

Dioni ko društvo ne smije davati i garantirati avanse, zajmove i kredite za prodaju svojih dionica.

lan 226.

(Zalog)

Dioni ko društvo ili drugo lice za ra un dioni kog društva može kao zalog prihvatiti vlastite dionice samo u slu ajevima iz lana 218. ovog zakona.

POGLAVLJE V. (UPRAVLJANJE DIONI KIM DRUŠTVOM)

lan 227.

(Organi)

Organi dioni kog društva su:

- a) skupština;
- b) nadzorni odbor;
- c) uprava;
- d) odbor za reviziju.

lan 228.
(Skupština)

- (1) Skupštinu dioni kog društva ine dioni ari.
- (2) Skupština se, po pravilu, održava u mjestu sjedišta dioni kog društva.
- (3) Skupštinom do izbora predsjednika skupštine predsjedava prisutni dioni ar ili punomo nik dioni ara sa najve im brojem dionica sa pravom glasa.
- (4) Skupština ve inom glasova, izme u prisutnih dioni ara i punomo nika dioni ara, bira predsjednika skupštine i dva ovjeriva a zapisnika skupštine.
- (5) Predsjednik i lanovi nadzornog odbora i odbora za reviziju, direktor i drugi lanovi uprave dužni su prisustvovati skupštini.
- (6) U dioni kom društvu sa jednim dioni arem ovlaštenja skupštine vrši dioni ar.

lan 229.

(Vrste)

- (1) Skupština može biti redovna i vanredna.
- (2) Redovna skupština se održava jednom godišnje radi izjašnjavanja o godišnjem izvještaju društva koji uklju uje finansijske izvještaje društva i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te drugim pitanjima iz nadležnosti skupštine.
- (3) Vanredna skupština se može održati kad god nije predvi eno izjašnjavanje o izvještajima iz stava (2) ovog lana.
- (4) Skupštinu saziva nadzorni odbor, po vlastitoj inicijativi, prijedlogu uprave ili zahtjevu ovlaštenih dioni ara, lanova nadzornog odbora, lanova odbora za reviziju, a mogu je sazvati u slu ajevima utvr enim ovim zakonom.
- (5) Pravo odlu ivanja u skupštini ima dioni ar koji se na Listi dioni ara kod Registra nalazio 30 dana prije datuma održavanja skupštine ili posljednjeg radnog dana koji prethodi tom roku ako on pada u neradni dan.
- (6) Troškove održavanja skupštine snosi dioni ko društvo.
- (7) Utvr ivanje kvoruma i rezultata glasanja na skupštini vrši odbor za glasanje, u sastavu najmanje tri lana koje imenuje nadzorni odbor odlukom o sazivanju skupštine.
- (8) Skupštini društva mogu prisustvovati dioni ari ili punomo nici dioni ara koji su se prijavili odboru za glasanje prije po etka rada skupštine u roku utvr enom statutom, koji ne može biti duži od tri dana prije dana odre enog za održavanje skupštine.
- (9) Na in i rok prijavljivanja za prisustvo skupštini obavezno se objavljuju u obavještenju o sazivanju skupštine.

lan 230.

(Sazivanje)

- (1) Obavještenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja skupštine, te na inu davanja punomo i i na inu glasanja na skupštini mora biti objavljeno najmanje u jednim dnevnim novinama koje se izdaju u Federaciji, najkasnije 21 dan prije datuma odre enog za zasjedanje skupštine kada se radi o redovnoj skupštini, odnosno 14 dana prije datuma odre enog za zasjedanje skupštine kada se radi o vanrednoj skupštini.
- (2) Ako je održavanje skupštine zakazano van mjesta sjedišta dioni kog društva, obavještenje iz stava (1) ovog lana mora biti u istom roku upu eno svakom dioni aru preporu enim pismom, telefaksom ili elektronskom poštom, na adresu iz Liste dioni ara iz lana 229. stav (5) ovog zakona.
- (3) Osim objavljivanja i dostavljanja obavještenja u skladu sa odredbama st. (1) i (2) ovog lana, otvoreno dioni ko društvo dužno je osigurati i dodatno objavljivanje, u slu ajevima, pod uvjetima i na na in utvr enim propisima Komisije.
- (4) Dioni ko društvo koje ima jednog dioni ara nema obavezu objave obavještenja u skladu sa stavom (1) ovog lana.

lan 231.

(Pravo glasa)

- (1) Dioni ar ili grupa dioni ara sa najmanje 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa ima pravo pisano predložiti pitanja i prijedloge odluka za uvrštavanje na dnevni red naredne skupštine društva, u svako doba prije objavljivanja obavještenja o održavanju skupštine, kao i na izmjenu dnevnog reda i prijedloga odluka skupštine koja je sazvana, najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavještenja iz lana 230. stav (1) ovog zakona.
- (2) Nadzorni odbor dužan je o prijedlozima dioni ara iz stava (1) ovog lana objaviti obavještenje na isti na in kao i obavještenje o sazivanju skupštine.
- (3) Troškove objavljivanja pojedina nih prijedloga iz stava (1) ovog lana koji sadrže do 100 rije i snosi dioni ko društvo, a za duže prijedloge troškove snosi predlaga .

lan 232.

(Zahtjev za sazivanje)

- (1) Zahtjev za sazivanje skupštine može podnijeti:
  - a) dioni ar ili grupa dioni ara sa više od 10% ukupnog broja dionica sa pravom glasa;
  - b) lan nadzornog odbora;
  - c) lan odbora za reviziju.
- (2) Zahtjev za sazivanje skupštine, sa prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pisanoj formi.
- (3) Ukoliko nadzorni odbor u roku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva ne objavi obavještenje o sazivanju skupštine, na na in iz lana 230. ovog zakona, podnosilac zahtjeva ovlašten je na isti na in neposredno sazvati skupštinu i obavezan je o tome obavijestiti Komisiju.
- (4) Lica iz stava (1) ovog lana ovlaštena su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva nadzornom odboru u slu aju da pet mjeseci po isteku poslovne godine nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi izjašnjavanja o godišnjem izvještaju društva, koji uklju uje finansijski izvještaj i izvještaje revizora,

nadzornog odbora i odbora za reviziju.

- (5) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti sekretara društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavljivanje obavještenja o sazivanju skupštine na način iz člana 230. ovog zakona, te poduzeti i sve druge radnje neophodne za održavanje skupštine društva.
- (6) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, dužan je utvrditi prijedloge odluka sazvane skupštine i dionici arima omogućiti ostvarivanje prava iz člana 235. ovog zakona.

član 233.

(Mogućnost odlučivanja)

- (1) Skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 30% ukupnog broja dionica sa pravom glasa.
- (2) Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena po završetku skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stava (1) ovog člana, skupština se odgađa, a saziva skupštine je dužan u roku tri dana objaviti obavještenje o ponovnom sazivanju skupštine.
- (3) Obavještenje iz stava (2) ovog člana mora biti objavljeno najmanje 10 dana prije datuma određenog za održavanje ponovljene skupštine.
- (4) Na obavještenje o sazivanju skupštine shodno se primjenjuje član 230. ovog zakona.
- (5) U slučaju iz stava (2) ovog člana, ponovno sazvana skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 10% ukupnog broja dionica sa pravom glasa.
- (6) Statutom dionici kog društva može se utvrditi veći, ali ne manji procenat od iznosa utvrđenih u st. (1) i (5) ovog člana.
- (7) Izuzetno, predsjednik skupštine može prekinuti rad skupštine najduže do 15 dana, uz utvrđivanje datuma i mjesta nastavka rada zaposlede skupštine.

član 234.

(Pitanja o kojima odlučuje skupština)

Skupština dionici kog društva odlučuje o:

- povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- emisiji novih dionica postojeće ili nove klase i emisiji obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira;
- ograničenju ili isključenju prava preduzimanja novih dionica u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
- usvajanju godišnjeg izvještaja o poslovanju društva koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- rasporedu dobiti i isplati dividende;
- načinu pokrivanja gubitka;
- spajanju sa drugim društvima i pripajanju drugih društava dionici kom društvu ili dionici kog društva drugom društvu;
- promjeni oblika i podjeli dionici kog društva;
- prestanku dionici kog društva sa provođenjem likvidacije i o odobravanju postupka likvidacionog bilansa i završnog računa po okončanju postupka likvidacije;
- kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine dionici kog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine, na prijedlog uprave i nadzornog odbora;
- izboru i razrješenju članova nadzornog odbora pojedinačno;
- izboru vanjskog revizora;
- izboru i razrješenju članova odbora za reviziju pojedinačno;
- osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji supsidijarnih društava i odobravanju njihovih statuta;
- naknadama članova nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- izmjenama i dopunama odredaba statuta koje se ne odnose na pitanja iz tač. a), b), g) i h) ovog člana ili druga pitanja o kojima, u skladu sa zakonom ili statutom društva, skupština donosi posebne odluke iji pravni učinak u inak uključuje izmjenu odgovarajućih odredaba statuta društva;
- uzimanju stalnih sredstava u privrednim društvima;
- drugim pitanjima bitnim za poslovanje dionici kog društva, u skladu sa zakonom i statutom dionici kog društva.

član 235. (Pravo dionici ara)

- (1) Dionici ar ima pravo od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine u prostorijama dionici kog društva izvršiti uvid u Listu dionici ara, finansijski izvještaj sa izvještajima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i uvid u sve druge isprave koje se odnose na prijedloge odluka uvrštenih u dnevni red skupštine.
- (2) Pored uvida dionici ar, na lični zahtjev i o vlastitom trošku, ima pravo na kopiju navedenih dokumenata.

lan 236.

(Druga odlu ivanja skupštine)

- (1) Skupština odlu uje dvotre inskom ve inom zastupljenih dionica sa pravom glasa o pitanjima za koja je pojedinim odredbama ovog zakona izri ito tako propisano, uklju uju i odvojeno glasanje po klasama dionica, a natpolovi nom ve inom zastupljenih dionica sa pravom glasa, zajedni kim glasanjem svih klasa dionica, odlu uje o svim ostalim pitanjima iz svoje nadležnosti osim izbora lanova nadzornog odbora i odbora za reviziju koji se vrši u skladu sa odredbama lana 250. ovog zakona.
- (2) Skupština je dužna najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine odlu iti o godišnjem izvještaju društva koji uklju uje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te o rasporedu dobiti ili na inu pokri a gubitka za tu poslovnu godinu.

lan 237.

(Glasanje)

- (1) Glasanje u skupštini vrši se putem glasa kih listi a koji sadrže ime ili firmu dioni ara i broj glasova kojim raspolaže.
- (2) Glasanje se vrši zaokruživanjem na glasa kom listi u odgovora "za" ili "protiv" prijedloga odluke ili imena kandidata pri izboru organa dioni kog društva. (3) Rezultate glasanja utvr uje odbor za glasanje.

lan 238.

(Odlu ivanje putem punomo nika)

- (1) Pravo u eš a u radu i odlu ivanju skupštine dioni kog društva dioni ar može ostvariti li no ili putem punomo nika koji je dužan postupati u skladu sa uputstvima dioni ara, a ako uputstva nije dobio u skladu sa razumnom prosudbom najboljeg interesa dioni ara.
- (2) Osim svakog poslovno sposobnog fizi kog lica punomo nik može biti pravno lice registrirano za poslove posredovanja u prometu vrijednosnih papira i udruženje sa svojstvom pravnog lica osnovano i registrirano radi udruživanja i zastupanja dioni ara u kojim slu ajevima ovlaštenja iz punomo i vrši zakonski ili opunomo eni zastupnik takvog pravnog lica.
- (3) Punomo za u eš e u radu i odlu ivanju skupštine dioni kog društva daje se nakon objavljivanja obavještenja o sazivanju svake skupštine u obliku ovjerene pisane izjave potpisane od dioni ara i punomo nika.
- (4) Punomo se dostavlja dioni kom društvu li no, poštanskom pošiljkom, telefaksom ili putem e-maila najkasnije u roku koji je statutom ili odlukom društva utvr en za registraciju dioni ara za u eš e u radu skupštine, a original se dostavlja na samoj skupštini.
- (5) Punomo data za konkretnu skupštinu važi i za ponovljenu skupštinu.
- (6) Jednog dioni ara na skupštini može zastupati samo jedan punomo nik.
- (7) Punomo prestaje ako se dioni ar registrira za u eš e i prisustvuje skupštini sa izri itom iskazanom namjerom da li no glasa, zatim izdavanjem punomo i drugom licu ili opozivom punomo i u obliku ovjerene pisane izjave potpisane od dioni ara, sa u inkom danom dostavljanja društvu u skladu sa stavom (4) ovog lana, te danom upisa kod Registra prijenosa dionica od dioni ara.
- (8) Izuzetno od stava (1) ovog lana, u otvorenom dioni kom društvu i to u slu ajevima, pod uvjetima i na na in utvr enim statutom društva u skladu sa propisima Komisije, pravo u eš a u odlu ivanju skupštine dioni ar može ostvariti glasanjem putem popunjenih i potpisanih glasa kih listi a dostavljenih društvu putem pošte, telefaksa ili e- maila prije datuma održavanja skupštine.

lan 239.

(Dužnost punomo nika i odbora za glasanje)

- (1) Punomo nik je dužan predati odboru za glasanje pisano ovlaštenje za zastupanje dioni ara.
- (2) Odbor za glasanje dužan je provjeriti valjanost ovlaštenja i identitet punomo nika.

lan 240.

(Valjanost ovlaštenja)

- (1) Ukoliko dioni ar ili njegov punomo nik u roku sedam dana od dana održavanja skupštine dostavi odboru za glasanje ovjerenu izjavu dioni ara, javnu ispravu ili drugi vjerodostojan dokaz koji pobija valjanost ovlaštenja, odbor za glasanje e proglasiti nevaže im glasove na osnovu tog ovlaštenja i o tome pisano izvijestiti nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor je dužan obustaviti od izvršenja odluku za ije donošenje su nevaže i glasovi bili odlu uju i i sazvati skupštinu radi ponovnog odlu ivanja o tim pitanjima najkasnije u roku 30 dana od dana prijema obavještenja odbora za glasanje o nevaže im glasovima.

lan 241.

(Zapisnik)

- (1) O radu skupštine sa injava se zapisnik koji obavezno sadrži:
  - a) firmu i adresu sjedišta dioni kog društva;
  - b) mjesto i vrijeme održavanja skupštine;
  - c) ime i prezime predsjedavaju eg skupštine, zapisni ara, lica koja ovjeravaju zapisnik i lanova odbora za glasanje;
  - d) dnevni red;
  - e) odluke;
  - f) podatke o glasanju;
  - g) prigovore dioni ara i lanova nadzornog odbora na odluke skupštine.
- (2) Uz zapisnik se prilažu pisani prijedlozi i izvještaji podneseni skupštini.
- (3) Sekretar društva je dužan osigurati da se zapisnik sa ini u roku 30 dana od dana održavanja skupštine.
- (4) Zapisnik potpisuju predsjednik skupštine, zapisni ar i lica koja ovjeravaju zapisnik.
- (5) Ukoliko bilo koje lice iz stava (4) ovog lana odbije potpisati zapisnik, dužno je pisano obrazložiti razloge nepotpisivanja zapisnika.
- (6) Sekretar društva je dužan odmah utvrditi osnovanost razloga iz stava (5) ovog lana.

(7) Ukoliko su razlozi iz stava (5) ovog člana osnovani, sekretar društva je dužan osigurati usklađivanje zapisnika u roku osam dana od dana utvrđivanja nedostataka.

(8) Dioničar može zahtijevati da mu se dostavi kopija zapisnika ili izvod iz zapisnika za sve skupštine društva.

član 242.

(Trajno uvođenje zapisnika)

- (1) Dioničar koji društvo je obavežno trajno uvođenje zapisnike skupštine, evidenciju o prisustvu i glasanju dioničara, obavještenja i pozive za skupštinu.
- (2) Društvo je dužno osigurati uvođenje dokumenata iz stava (1) ovog člana najmanje deset godina nakon prestanka dioničkog društva.

član 243.

(Zaštita manjine u odlučivanju i pobijanje odluka)

- (1) Dioničar koji je pisanom izjavom dostavljenom nadzornom odboru prije datuma održavanja skupštine ili usmeno u zapisnik prije početka glasanja na skupštini izjavio da se protivi prijedlogu odluke koja uzrokuje značajne promjene u društvu ili pravima dioničara, a koju je skupština potom usvojila, ima pravo u roku osam dana od dana održavanja skupštine podnijeti pisani zahtjev da društvo otkupi njegove dionice, osim u slučaju restrukturiranja, reorganizacije ili finansijske konsolidacije društva sa vešinskim državnim kapitalom.
- (2) U smislu stava (1) ovog člana smatra se da značajne promjene u društvu ili pravima dioničara uzrokuje odluka skupštine kojom se usvaja ili odobrava:
  - a) emisija novih dionica postojeće ili nove klase;
  - b) emisija obveznica zamjenjivih za dionice društva ili obveznica s pravom preduzimanja kupnje dionica društva;
  - c) ograničenje ili isključenje prava preduzimanja kupnje novih dionica u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
  - d) promjena oblika, podjela ili spajanje društva, ili pripajanje društva drugom društvu ili obrnuto.
- (3) Po zahtjevu dioničara iz stava (1) ovog člana društvo je dužno otkupiti njegove dionice u roku tri mjeseca od dana prijema zahtjeva, uz isplatu po pravnoj tržišnoj vrijednosti za period od dana objavljivanja obavještenja do datuma održavanja skupštine.
- (4) Pravna tržišna vrijednost iz stava (3) ovog člana podrazumijeva prosječnu vrijednost trgovanja dionicama tog društva u posljednjih šest mjeseci od dana objavljivanja obavještenja.
- (5) U slučaju da obaveza društva iz stava (3) ovog člana uključuje otkup dionica ukupne nominalne vrijednosti veće od 10% osnovnog kapitala društva i pravne tržišne vrijednosti u ukupnom iznosu većem od zbrajanja iznosa rezervi i zadržane dobiti prema bilanci stanja društva za prethodnu poslovnu godinu, zahtjev ili, ako ih je više, svaki od zahtjeva iz stava (1) ovog člana društvo je dužno ispuniti u roku iz stava (3) ovog člana uz smanjenje broja dionica ili otkupne cijene srazmjerno navedenim ograničenjima, a preostali dio zahtjeva u daljnjem roku od šest mjeseci.
- (6) U slučaju kada društvo nije ispunilo obavezu otkupa dionica u skladu sa st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana, dioničar ima pravo ispunjenje obaveze društva zahtijevati podnošenjem tužbe nadležnom sudu, osim u slučaju restrukturiranja, reorganizacije ili finansijske konsolidacije društva sa vešinskim državnim kapitalom.

član 244.

(Angažiranje pravnog lica za obavljanje poslova revizije)

Ukoliko skupština odbije prijedlog dioničara sa više od 20% dionica sa pravom glasa za imenovanje vanjskog revizora za vanredno ispitivanje svih predmeta koji se odnose na osnivanje i poslovanje dioničkog društva u posljednjih pet godina, dioničar može o vlastitom trošku angažirati pravno lice ovlašteno za obavljanje poslova revizije.

član 245.

(Ništavost odluke skupštine)

Odluka skupštine dioničkog društva ništava je ako:

- a) skupština nije sazvana na način utvrđen članom 230. ovog zakona;
- b) nije unesena u zapisnik na način utvrđen članom 241. ovog zakona;
- c) ništavost je utvrđena pravomoćnom presudom suda po tužbi za pobijanje odluke.

član 246.

(Postupak za pobijanje i poništenje odluke skupštine)

- (1) Postupak za pobijanje i poništenje odluke skupštine kod suda kod kojeg je dioničar društvo upisano u registar društava može pokrenuti:
  - a) dioničar zastupljen na skupštini, čiji je prigovor na odluku unesen u zapisnik;
  - b) dioničar koji nije prisustvovao skupštini zbog sazivanja skupštine protivno odredbama člana 230. ovog zakona;
  - c) dioničar čiji prijedlog ili prigovor nije pravilno unesen u zapisnik;
  - d) nadzorni odbor i uprava i svaki član nadzornog odbora i uprave, ukoliko bi izvršenjem odluke počinio prekršaj ili krivično djelo ili dioničarom društvu nanio štetu.
- (2) Postupak iz stava (1) ovog člana može se pokrenuti u roku 60 dana od dana održavanja skupštine.
- (3) U postupku iz stava (1) ovog člana dioničar društvo zastupa direktor ili drugi član uprave po ovlaštenju direktora.
- (4) Ako je tužitelj član uprave, dioničar društvo zastupa lice imenovano od nadzornog odbora, a kada su tužitelji nadzorni odbor i uprava ili njihovi članovi, zastupnika dioničkog društva postavlja sud, ako ga nije

imenovala skupština.

Odjeljak B. (Nadzorni odbor)

lan 247.

(Nadzorni odbor)

- (1) Nadzorni odbor sa injavaju predsjednik i najmanje dva lana koje imenuje i razrješava skupština, s tim da ukupan broj lanova nadzornog odbora mora biti neparan.
- (2) lanovi nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od etiri godine, s tim da po isteku perioda od dvije godine od dana imenovanja skupština društva glasa o povjerenju lanovima nadzornog odbora.
- (3) Isto lice može biti imenovano za lana nadzornog odbora više puta bez ograni enja.
- (4) Predsjednik i lanovi nadzornog odbora upisuju se u Registar kod Komisije.
- (5) Skupština može razriješiti predsjednika i lanove nadzornog odbora i prije isteka perioda na koji su imenovani kad:
  - a) nadzorni odbor ili pojedini njegov lan izgubi povjerenje dioni ara;
  - b) skupština odbije usvojiti godišnji izvještaj društva koji uklju uje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
  - c) skupština utvrdi odgovornost predsjednika i lanova nadzornog odbora za štetu koju je pretrpilo dioni ko društvo zbog razloga iz l. 258. i 261. ovog zakona;
  - d) i u drugim slu ajevima utvr enim statutom dioni kog društva.
- (6) Ukoliko predsjednik ili lan nadzornog odbora u toku trajanja mandata bude razriješen, a kada se ne razrješava cijeli nadzorni odbor lanu koji je imenovan umjesto razriješenog mandat traje do isteka mandata lanova nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog nadzornog odbora, a nisu razriješeni.
- (7) Postupak imenovanja i razrješavanja nadzornog odbora i ostala pitanja koja se odnose na upravljanje u društvima sa u eš em državnog kapitala ure uje se Uredbom o vršenju ovlaštenja organa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima sa u eš em državnog kapitala.

lan 248.

(lanovi)

Predsjednik i lan nadzornog odbora ne može biti lice:

- a) osu ivano za krivi no djelo i za prekršaj nespojiv sa dužnoš u u nadzornom odboru, pet godina od dana pravomo nosti presude, isklju uju i vrijeme zatvorske kazne;
- b) kojem je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u nadležnosti nadzornog odbora.

lan 249.

(Predlaganje kandidata)

- (1) Kandidata za lana nadzornog odbora može predložiti dioni ar ili grupa dioni ara sa najmanje 5% dionica sa pravom glasa.
- (2) Prijedlog iz stava (1) ovog lana podnosi se pisano najkasnije osam dana od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine u iji je dnevni red uklju eno i pitanje izbora lanova nadzornog odbora.
- (3) Kandidati za lanove nadzornog odbora moraju prije glasanja dati pisanu izjavu o prihvatanju kandidature.

lan 250.

(Biranje lanova)

- (1) lanovi nadzornog odbora biraju se glasanjem, u skladu sa lanom 237. ovog zakona, pri emu svakoj dionici sa pravom glasa pripada broj glasova jednak broju lanova nadzornog odbora koji se biraju.
- (2) Ukupan broj glasova koji nosi svaki glasa ki listi raspore uje se ravnomjerno na sve kandidate ija imena su zaokružena na istom listi u.
- (3) Kandidate koji su dobili najve i broj glasova skupština proglašava za lanove nadzornog odbora.
- (4) Na prvoj konstituiraju oj sjednici nadzornog odbora koju u roku 15 dana od dana održavanja skupštine iz stava (3) ovog lana saziva sekretar društva, nadzorni odbor jednog od svojih lanova bira za predsjednika nadzornog odbora.
- (5) Nadzorni odbor može razriješiti lana nadzornog odbora sa dužnosti predsjednika uz istovremeno imenovanje jednog od svojih lanova za predsjednika nadzornog odbora.

lan 251. (Prvi mandat)

Predsjednik i lanovi nadzornog odbora u prvom mandatu biraju se na osniva koj skupštini u skladu sa odredbama l. 249. i 250. ovog zakona.

lan 252.

(Nespojivost funkcija i stru no usavršavanje)

- (1) Dioni ar sa 50% i više dionica, direktor i lan uprave bilo kojeg dioni kog društva kao i vlasnik sa 50% i više vlasništva, direktor i lan uprave bilo kojeg društva sa ograni enom odgovornoš u ne može biti predsjednik i lan nadzornog ili upravnog odbora imenovan ispred državnog kapitala u društvima sa u eš em državnog kapitala ili fondovima, agencijama, komisijama i drugim pravnim licima osnovanim od Vlade Federacije ili Parlamenta Federacije (u daljnjem tekstu: institucije).
- (2) Predsjednik ili lan nadzornog ili upravnog odbora društva sa u eš em državnog kapitala ili institucije ne može istovremeno biti predsjednik ili lan nadzornog ili upravnog odbora drugog društva ili institucije.
- (3) Predsjednik i lanovi nadzornog odbora i lanovi uprave privrednog društva sa u eš em državnog kapitala i predsjednici i lanovi nadzornih odbora privrednih društava u kojima u eš e državnog kapitala nije ve insko, a koji su u nadzorni odbor kandidovani ispred državnog kapitala, dužni su pro i odgovaraju e stru no usavršavanje u skladu sa Uredbom o usavršavanju predsjednika i lanova nadzornih odbora i uprava privrednih društava sa u eš em državnog kapitala.

lan 253.

(Zaklju ivanje ugovora)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora zaključuju sa dioničkim društvom ugovor koji odobrava skupština.
- (2) Ugovor, u ime dioničkog društva, potpisuje direktor u skladu sa odobrenjem skupštine.

član 254.

(Održavanje sjednice)

- (1) Sjednica nadzornog odbora održava se najmanje jednom u tri mjeseca.
- (2) Sjednicu nadzornog odbora saziva predsjednik nadzornog odbora.
- (3) Predsjednik nadzornog odbora dužan je sazvati sjednicu na zahtjev direktora dioničkog društva ili dva člana nadzornog odbora najkasnije 14 dana od dana podnošenja zahtjeva u protivnom sjednicu je ovlašten sazvati podnosilac zahtjeva.

član 255.

(Poziv za sjednicu)

- (1) Pisani poziv za sjednicu nadzornog odbora u kojem su naznačeni mjesto i datum održavanja, vrijeme početka i dnevni red sjednice dostavlja se članovima nadzornog odbora najkasnije u roku 14 dana prije datuma održavanja sjednice.
- (2) Uz poziv za sjednicu dostavljaju se materijali za svaku tačku dnevnog reda.
- (3) U hitnim slučajevima utvrđenim statutom društva može se utvrditi i kraći rok od roka iz stava (1) ovog člana.

član 256.

(Kvorum)

- (1) Za održavanje sjednice nadzornog odbora potreban je kvorum od dvije trećine ukupnog broja članova.
- (2) U slučaju da dvije trećine ne predstavlja cijeli broj, dvije trećine se zaokružuje na prvi veći cijeli broj, ako statutom društva nije drugačije određeno.
- (3) Ukoliko ne postoji kvorum iz stava (1) ovog člana, sjednica nadzornog odbora se odgađa za sedam dana i na ponovljenoj sjednici je potreban kvorum od većine ukupnog broja članova.
- (4) Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.
- (5) Predsjednik i član nadzornog odbora ne može glasati o pitanjima koja se odnose na njegov položaj.
- (6) Član koji nisu članovi nadzornog odbora mogu prisustvovati sjednici samo na osnovu pisanog poziva predsjednika nadzornog odbora.

član 257. (Nadležnosti)

Nadzorni odbor dioničkog društva nadležan je da:

- a) nadzire poslovanje dioničkog društva, usvaja poslovne strategije društva i planove poslovanja;
- b) nadzire rad uprave, te odobrava odluke strateškog karaktera;
- c) usvaja izvještaj uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem revizije;
- d) podnosi skupštini godišnji izvještaj o poslovanju dioničkog društva koji obavezno uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- e) bira predsjednika nadzornog odbora;
- f) bira upravu i sekretara društva;
- g) predlaže raspodjelu i na njezinu upotrebu dobiti i na njezinu pokrivenost gubitka;
- h) odobrava kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine;
- i) predlaže skupštini kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine;
- j) imenuje predsjednike i članove pododbora zavisno o procijenjenim potrebama;
- k) obrazuje povremene komisije i utvrđuje njihov sastav i zadatke;
- l) saziva skupštinu društva;
- m) odobrava emisiju novih dionica postojećim klasama u iznosu do trećine zbirne nominalne vrijednosti postojećih dionica i određuje iznos, vrijeme prodaje i cijenu ovih dionica koja ne može biti manja od prosječne tržišne vrijednosti postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana prije dana donošenja odluke.

član 258.

(Dužnosti)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su svoje obaveze i odgovornosti izvršavati u skladu sa interesima dioničara i dioničkog društva i ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu djelatnosti dioničkog društva bez obavještanja i saglasnosti drugih članova nadzornog odbora.

- (2) Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su prilikom predlaganja emisije novih ili otkupa vlastitih dionica dioničarima društva i drugih vrijednosnih papira saopćiti sve bitne podatke koji se odnose na poslovanje dioničarima društva.
- (3) Predsjednik i član nadzornog odbora dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu sa kojim dioničarima društvo ima ili namjerava da stupi u poslovni odnos.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog člana predsjednik i član nadzornog odbora ne mogu odlučivati o pitanjima koja se tiču odnosa dioničarima društva i drugih pravnih lica u kojima predsjednik i član nadzornog odbora imaju direktni ili indirektni finansijski interes.

član 259.

(Naknada štete društvu)

Ako predsjednik i član nadzornog odbora postupaju suprotno odredbama člana 258. ovog zakona, dioničarima društvo ima pravo na naknadu štete koju je uslijed toga pretrpilo.

član 260.

(Odgovornost za nastale štete)

Predsjednik i članovi nadzornog odbora neograničeno solidarno odgovoraju za štete koje prouzrokuju neizvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih dužnosti.

član 261.

(Lista odgovornosti)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora su odgovorni za štetu koju je pretrpilo dioničarima društvo ako su suprotno odredbama ovog zakona, statuta dioničarima društva i odlukama skupštine:
- vratili uplate dioničarima;
  - dioničarima isplatili dividendu;
  - vlasnicima obveznica dioničarima društva isplatili kamatu;
  - upisali, sticali ili otkupljivali dionice;
  - prodavali imovinu društva;
  - vršili plaćanja nakon što je dioničarima društvo postalo nesolventno;
  - produžavali rokove vraćanja kredita dioničarima društvu;
  - izdavali dionice na osnovu uvjetnog povećanja osnovnog kapitala.
- (2) Dioničarima društvo može odustati od potraživanja iz stava (1) ovog člana nakon isteka tri godine od dana isticanja zahtjeva za naknadu štete, ako se sa odustajanjem saglasi skupština, a protiv te odluke nije podnesen prigovor dioničarima koji posjeduju najmanje 10% dionica sa pravom glasa.

član 262.

(Prava predsjednika i članova)

- (1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo zahtijevati sve podatke o poslovanju i prisustvo članova uprave sjednicama nadzornog odbora.
- (2) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo prisustvovati sjednicama uprave dioničarima društva.

Odjeljak C. (Uprava)

član 263.

(Uprava)

- (1) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničarima društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Upravu dioničarima društva čini direktor, ili direktor i jedan ili više izvršnih direktora.
- (3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja uprave dioničarima društva utvrđuje se statutom.
- (4) Odredbe čl. 248. i 260. ovog zakona primjenjuju se i na članove uprave dioničarima društva.

član 264.

(Direktor)

- (1) Direktor predsjedava upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničarima društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Mandat članovima uprave traje četiri godine.
- (3) Položaj, ovlaštenja, odgovornosti i prava uprave uređuju se ugovorom.

član 265.

(Razrješenje članova)

- (1) Način razrješenja članova uprave dioničarima društva i prije isteka mandata na koji su imenovani, utvrđuje se statutom društva.
- (2) U slučaju razrješenja članova uprave dioničarima društva prije isteka mandata shodno se primjenjuju odredbe člana 247. stav (5) ovog zakona.

član 266.

(Zamjena direktora)

Direktor pisano ovlaštenje jednog od izvršnih direktora da ga zamjenjuje u slučaju spriječenosti i utvrđuje ovlaštenja.

član 267.

(Interesi)

- (1) Direktor i izvršni direktor dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu sa kojim dioničarima društvo ima ili namjerava stupiti u poslovni odnos.

- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana direktor i izvršni direktori mogu u estvovati u tom poslovnom odnosu na osnovu pisane saglasnosti predsjednika nadzornog odbora.

član 268.

(Ostavka direktora)

Ukoliko direktor podnese ostavku dužan je nastaviti obavljanje poslova u otkaznom roku koji utvrđuje nadzorni odbor i koji ne može biti kraći od 30 dana.

Odjeljak D. (Sekretar)

član 269.

(Sekretar)

- (1) Dioničko društvo ima sekretara.
- (2) Postupak imenovanja i razrješenja sekretara društva utvrđuje se statutom društva.
- (3) Međuusobni odnosi u obavljanju poslova, visina novčane naknade, odgovornost u izvršavanju propisanih obaveza sekretara društva, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom i statutom dioničkog društva.

član 270.

(Odgovornosti)

- (1) Sekretar je odgovoran za vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora i čuvanje dokumenata utvrđenih ovim zakonom i statutom dioničkog društva, osim finansijskih izvještaja.
- (2) Sekretar je ovlašten za provođenje odluka skupštine, nadzornog odbora i uprave.
- (3) Sekretar je odgovoran za pripremu sjednica i vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora.
- (4) Sekretar može biti ovlašten i za druge poslove u skladu sa statutom dioničkog društva.

Odjeljak E. (Odbor za reviziju)

član 271.

(Odbor za reviziju)

- (1) U dioničkom društvu se formira odbor za reviziju.
- (2) Odbor za reviziju ima najmanje tri člana.
- (3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i nadležnost odbora za reviziju utvrđuju se statutom dioničkog društva.

član 272.

(Naknade)

- (1) Predsjednik i član odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora i uprave, zaposlen niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u tom dioničkom društvu izuzev naknade na osnovu te funkcije.
- (2) Naknada i druga prava članova odbora za reviziju uređuju se ugovorom na osnovu odluke skupštine.

član 273.

(Revizija)

Odbor za reviziju je dužan izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i istovremeno kontrolu usklađenosti poslovanja društva i funkcioniranja organa društva sa ovim zakonom, drugim relevantnim propisima i osnovnim principima korporativnog upravljanja i o tome dostaviti izvještaj skupštini i nadzornom odboru najkasnije osam dana po okončanju revizije.

član 274.

(Druga ovlaštenja članova)

Član odbora za reviziju ovlašten je zahtijevati sazivanje sjednice skupštine i nadzornog odbora kada smatra da su ugroženi interesi dionika ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova nadzornog odbora, direktora ili članova uprave.

POGLAVLJE VI. (PROMJENA OBLIKA, PRIPAJANJE I SPAJANJE I PRESTANAK I PODJELA DIONIČKOG DRUŠTVA)

Odjeljak A. (Promjena oblika)

član 275.

(Promjena oblika)

Zatvoreno dioničko društvo može promijeniti oblik u društvo sa ograničenom odgovornošću na osnovu odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionika sa pravom glasa tako da dionikari steknu udio u društvu sa ograničenom odgovornošću srazmjernu njihovom udjelu u osnovnom kapitalu dioničkog društva.

lan 276.

(Osnovni kapital u društvu sa ograničenom odgovornošću)

Društvo sa ograničenom odgovornošću u nastaloj promjeni oblika dionica društva mora imati osnovni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

lan 277.

(Zahtjev za odobrenje promjene oblika)

- (1) Dionici društvo podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika potpisan od članova nadzornog odbora koji su glasali za prijedlog odluke o promjeni oblika i od članova uprave koji su predložili plan reorganizacije i odluku o promjeni oblika.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

lan 278.

(Upis promjene oblika)

- (1) Na osnovu odluke Komisije o odobrenju promjene oblika izvršiti se upis promjene oblika dionica društva u registar društava.
- (2) Društvo je dužno pisano obavijestiti Registar o promjeni oblika organiziranja najkasnije osam dana od dana upisa u registar društava.

Odjeljak B. (Pripajanje i spajanje)

lan 279.

(Pripajanje i spajanje)

- (1) Dionici društvo se pripaja prenosom imovine i obaveza (u daljnjem tekstu: pripojeno društvo) drugom društvu ili društvu sa ograničenom odgovornošću (u daljnjem tekstu: društvo sljednik) koje emituje svoje dionice ili udjele u zamjenu za dionice pripojenog društva.
- (2) Dionici društvo se spaja prenosom imovine i obaveza (spojena društva) na novo dionici društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću (društvo sljednik) koje u zamjenu za dionice spojenih društava emituje svoje dionice ili udjele.
- (3) Otvoreno dionici društvo može se pripojiti samo drugom društvu koje će nakon pripajanja ispunjavati jedan od kriterija za otvoreno dionici društvo.
- (4) Otvoreno dionici društvo može se spojiti sa jednim ili više drugih društava samo na način da tim spajanjem osnuje novo otvoreno dionici društvo.

lan 280.

(Odobrenje pripajanja dionica društva)

Komisija će odobriti pripajanje dionica društva ako:

- a) skupštine pripojenog i društva sljednika donesu identične odluke o pripajanju;
- b) zahtjev za odobrenje pripajanja potpišu članovi nadzornog odbora koji su glasali za prijedlog odluke o pripajanju i članovi uprave koji su predložili plan reorganizacije i odluke o pripajanju;
- c) Komisija ocijeni da pripajanje ne ugrožava prava dionica i povjerilaca dionica društva.

lan 281.

(Službeni spajanje dionica društva)

Komisija će odobriti spajanje dionica društva kada uz radnje iz člana 280. ovog zakona dionici društvo sa drugim društvima sa kojim se spaja:

- a) zaključi ugovor o spajanju koji utvrđuje prestanak spojenih društava na dan konstituisanja društva sljednika;
- b) pripremi statut društva sljednika;
- c) većinom glasova svih dionica sa pravom glasa izabere organe društva sljednika.

lan 282.

(Odluka o pripajanju)

- (1) Odluka iz člana 280. tačka a) ovog zakona obavezno sadrži odredbe o:
  - a) povećanju osnovnog kapitala društva sljednika;
  - b) broju i klasi dionica ili udjela koje društvo sljednik emituje u zamjenu za dionice ili udjele pripojenih i spojenih društava;
  - c) datumu početka korištenja prava sadržanih u dionicama ili udjelima društva sljednika;
  - d) vremenu i načinu emisije dionica ili udjela društva sljednika;
  - e) doplati za dionice ili udjele društva sljednika ili isplatama dionica i članovima pripojenih i spojenih društava od društva sljednika;
  - f) datumu pripreme bilansa stanja i bilansa uspjeha na osnovu kojih se vrši pripajanje ili spajanje;
  - g) datumu podnošenja Komisiji zahtjeva za odobrenje pripajanja ili spajanja.
- (2) Povećanje osnovnog kapitala društva sljednika može se vršiti samo emisijom novih dionica ili udjela.
- (3) Doplate iz stava (1) tačka e) ovog člana ne mogu biti veće od 10% nominalne vrijednosti dionica potrebnih za realizaciju spajanja.

lan 283.

(Odluka o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja)

- (1) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja dionica društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- (2) Na osnovu odluke Komisije o odobrenju pripajanja i spajanja vrši se upis pripajanja i spajanja dionica društva u registar društava.
- (3) Društvo sljednik dužno je Registru podnijeti prijavu za upis opoziva dionica pripojenog i spojenog dionica društva

društva i upis dionica društva sljednika najkasnije osam dana od dana upisa u registar društava.

lan 284.

(Upravljanje imovinom spojenih društava)

- (1) Imovinom spojenih društava upravljat će se posebno tako da je u odnosu spojenih dionika društava i odnosu prema povjeriocima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dionika društava.
- (2) Društvo sljednik je dužno, prema vlastitoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kraćim od 15 ni dužim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati povjerioce da najkasnije šest mjeseci od treće objave društvu prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u registar društava.
- (3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije isteka roka iz stava (2) ovog člana i ispunjavanja obaveza prema povjeriocima koji su od društva sljednika zahtijevali isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C. (Prestanak dionika društva)

lan 285.

(Prestanak dionika društva)

Dionik društvo prestaje u skladu sa zakonom i statutom:

- a) odlukom skupštine;
- b) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
- c) istekom vremena, ako je društvo bilo osnovano na određeno vrijeme;
- d) odlukom suda;
- e) stečajem.

lan 286.

(Odluka o prestanku dionika društva)

Odluka skupštine o prestanku dionika društva dostavlja se Komisiji i registarskom sudu najkasnije osam dana od dana donošenja odluke.

lan 287.

(Prestanak dionika društva odlukom suda)

- (1) Dionik društvo prestaje odlukom suda kada:
  - a) po tužbi povjerilaca tužba dospjela a neizmirena potraživanja premašuju trećinu osnovnog kapitala dionika društva;
  - b) skupština dionika društva nije održana deset mjeseci od isteka roka za izradu godišnjeg obračuna;
  - c) kada se i poslije izricanja kazni nastavljaju povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrožavaju interesi povjerilaca ili vlasnika vrijednosnih papira koje je društvo emitovalo;
  - d) kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;
  - e) stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.
- (2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti u Registar emitenata i registar društava.

Odjeljak D. (Likvidacija)

lan 288.

(Likvidacija)

- (1) Ako dionik društvo prestane na osnovu odredaba člana 285. tačka a) i d) ovog zakona pokreće se postupak likvidacije.
- (2) U slučaju iz člana 285. tačka a) ovog zakona likvidaciju dionika društva vrši uprava, a u slučaju iz člana 285. tačka d) ovog zakona sud imenuje likvidatora.

lan 289.

(Postupak likvidacije)

- (1) Od dana donošenja odluke o prestanku organi dionika društva rade u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.
- (2) Sud može postaviti skrbnika društva koji obavlja poslove vezane uz likvidaciju, a organi dionika društva postupaju samo po nalogu skrbnika.

lan 290.

(Uprava i likvidator)

- (1) Uprava ili likvidator dionika društva dužni su objaviti najmanje u jednim domaćim dnevnim novinama da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja odluke iz člana 288. ovog zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.
- (2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži poziv povjeriocima da prijave potraživanja najkasnije tri mjeseca od dana posljednjeg objavljivanja.
- (3) Obavještenje iz stava (1) ovog člana uprava ili likvidator dužni su uputiti poznatim povjeriocima pojedinačno.

lan 291. (Likvidacioni bilans)

- (1) Likvidator je dužan najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije sainiti i podnijeti skupštini na odobrenje po etni likvidacioni bilans.
- (2) Skupština dioni kog društva je dužna istovremeno sa odobrenjem po etnog likvidacionog bilansa razriješiti nadzorni odbor i upravu.
- (3) Likvidator je dužan na kraju poslovne godine skupštini podnijeti bilans stanja i bilans uspjeha i izvještaj o toku likvidacije.

lan 292.

(Okon anje poslova društva)

Likvidator je dužan okon ati teku e poslove dioni kog društva, naplatiti potraživanja, unov iti ostalu imovinu i izmiriti obaveze društva.

lan 293. (Likvidacija i fond rezervi)

- (1) U toku likvidacije ne može se pove avati fond rezervi dioni kog društva.
- (2) U posebne rezerve za zaposlene unose se prihodi utvr eni odlukom o obrazovanju tih rezervi koje se ne mogu koristiti za namirenje povjerilaca i dioni ara prije ispunjenja obaveza po tom osnovu prema zaposlenim.

lan 294.

(Deponovanje novca potrebnog za izmirenje)

- (1) Likvidator je dužan deponovati na posebnom ra unu novac potreban za izmirenje:
  - a) poznatih obaveza za koje se povjerioci nisu prijavili;
  - b) obaveza koje nisu dospjele;
  - c) spornih obaveza.
- (2) Po isteku godine dana od tre eg objavljivanja obavještenja iz lana 290. stav (1) ovog zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iz stava (1) ovog lana, ispla uju sedioni ari, u skladu sa pravima sadržanim u dionicama.
- (3) Ako imovina dioni kog društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplata dioni ara, imovina se dijeli srazmjerno izvršenim uplatama.
- (4) Likvidator je dužan deponovati pripadaju e iznose iz st. (2) i (3) ovog lana koji dioni arima nisu ispla eni na posebnom ra unu.

lan 295.

(Dužnosti likvidatora)

Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz l. 292. I 294. ovog zakona sazvati skupštinu dioni kog društva i podnijeti završni obra un.

lan 296.

(Izmirenje obaveza dioni kog društva koje nisu prijavljene u roku)

Izmirenje obaveza dioni kog društva za koje likvidator nije znao i koje povjerioci nisu prijavili u roku iz lana 290. stav (2) ovog zakona, može se zahtijevati samo iz deponovanog novca koji nije ispla en dioni arima.

Odjeljak E. (Podjela)

lan 297.

(Podjela)

- (1) Dioni ko društvo se može podijeliti prijenosom ukupne imovine i obaveza na jedan od sljede ih na ina:
  - a) podjela društva razdvajanjem sa osnivanjem;
  - b) podjela društva razdvajanjem sa preuzimanjem.
- (2) Podijeljeno društvo iz stava (1) ovog lana prestaje postojati bez provo enja postupka likvidacije.
- (3) Odluku o podjeli društva skupština donosi dvotre inskom ve inom zastupljenih dionica sa pravom glasa.
- (4) Dioni ari društva koje se dijeli sti u dionice u novim društvima ili društvima preuzimateljima srazmjerno udjelima koje su im pripadali u društvu koje se dijeli, u skladu sa planom reorganizacije.

lan 298.

(Obaveze Komisije)

- (1) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za podjelu društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- (2) U slu aju podjele društva razdvajanjem sa osnivanjem Komisija rješenjem o podjeli istovremeno odobrava i upis društva nastalog podjelom.
- (3) U slu aju podjele društva razdvajanjem sa preuzimanjem Komisija pored rješenja o podjeli donosi i rješenje o odobrenju pripajanja shodno odredbama Zakona o pripajanju dioni kog društva.

lan 299.

(Podjela društva razdvajanjem)

- (1) Podjelom društva razdvajanjem sa osnivanjem društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obaveze na dva ili više osnovanih društava, a dioni ari društva koje se dijeli dobijaju dionice novih društava.
- (2) Zbir nominalnih iznosa osnovnih kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje jednak nominalnom iznosu osnovnog kapitala društva koje se dijeli kakav je bio prije podjele.
- (3) Skupština društva koje se dijeli donosi odluke o usvajanju statuta društva, imenovanju lanova nadzornog odbora i odbora za reviziju društava koja nastaju podjelom.
- (4) Odluke iz stava (3) ovog lana smatraju se odlukama donesenim u postupku simultanog osnivanja dioni kog društva.

lan 300.

(Prijenos ukupne imovine i obaveza)

Podjelom društva preuzimanjem društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obaveze na više postoje ih društava, a društva koja sti u tu imovinu izdaju dionice dioni arima

lan 301.

(Podjela društva preuzimanjem)

Na podjelu društva preuzimanjem shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje reguliraju pripajanje društva i podjelu društva razdvajanjem sa osnivanjem.

DIO PETI - (DRUŠTVO SA OGRANI ENOM ODGOVORNOŠ U)

POGLAVLJE I. (OP E ODREDBE)

lan 302.

(Pojam)

- (1) Društvo sa ograni enom odgovornoš u je društvo koje osniva jedno ili više pravnih ili fizi kih lica radi obavljanja odre ene djelatnosti pod zajedni kom firmom unoenjem udjela u unaprijed dogovoren osnovni kapital.
- (2) Za obaveze društva sa ograni enom odgovornoš u lan društva odgovara svojim udjelom.
- (3) Udjeli osniva a društva sa ograni enom odgovornoš u mogu biti razli iti, a svaki osniva može ste i samo jedan udio.

lan 303.

(Ovlaštenja u dioni kom društvu koja nemaju nadzorni odbor)

- (1) Odredbe ovog zakona o dioni kom društvu primjenjuju se na društvo sa ograni enom odgovornoš u, ako posebnim odredbama ovog zakona nije druga ije odre eno.
- (2) U društvu sa ograni enom odgovornoš u koje nema nadzorni odbor njegova ovlaštenja vrše lanovi društva.

lan 304.

(Osniva ki akt)

- (1) Društvo sa ograni enom odgovornoš u osniva se ugovorom u pisanoj formi koji zaklju uju osniva i, iji potpisi se ovjeravaju u skladu sa zakonom.
- (2) Kada društvo sa ograni enom odgovornoš u osniva samo jedan osniva , osniva ki akt je odluka o osnivanju.

lan 305.

(Ugovor o osnivanju društva)

Ugovor iz lana 304. stav (1) ovog zakona može potpisati punomo nik osniva a na osnovu punomo i koja se prilaže ugovoru, a kojom je punomo nik izri ito ovlašten za taj posao i na kojoj je potpis osniva a ovjeren u skladu sa zakonom.

lan 306.

(Obavezan sadržaj osniva kog akta društva)

Osniva ki akt društva sa ograni enom odgovornoš u obavezno sadrži:

- a) ime i prezime i adresu prebivališta ili firmu i sjedište osniva a;
- b) firmu, sjedište i djelatnost društva;
- c) iznos osnovnog kapitala društva, iznos uloga u novcu, opis i vrijednost uloga u stvarima i pravima, broj i visinu udjela lanova;
- d) prava i obaveze lanova društva;
- e) postupak u slu aju kada neko od osniva a ne uplati svoj ulog do ugovorenog roka ili ne ispunji drugu obavezu;
- f) iznos troškova osnivanja, odnosno procijenjeni iznos svih troškova pla enih od društva;
- g) na in izmirenja troškova osnivanja društva;
- h) imenovanje lica ovlaštenih za vo enje poslovanja i zastupanje društva i prijavu za upis osnivanja društva u registar društava;
- i) posljedice neuspjelog osnivanja;
- j) posebnu odredbu ako se društvo osniva na odre eno vrijeme.

lan 307.

(Osnovni kapital)

- (1) Osnovni kapital društva sa ograni enom odgovornoš u sa jednim ili više osniva a iznosi najmanje 1.000,00 KM, ako drugim zakonom nije odre eno druga ije.
- (2) Vrijednost pojedina nog uloga ne može biti manja od 100,00 KM.
- (3) Ulozi u novcu ne mogu zajedno biti manji od iznosa iz stava (1) ovog lana.
- (4) Ulozi u stvarima i pravima moraju biti u potpunosti uneseni u društvo do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava, tako da društvo može njima trajno i slobodno raspolagati.
- (5) Do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava mora biti upla ena najmanje polovina uloga u novcu, ali ne manje od iznosa iz stava (1) ovog lana.

lan 308.

(injenje odredene inidbe)

- (1) Osniva kim aktom može se odrediti i obaveza lana da u korist društva izvrši određenu inidbu ija vrijednost se može novano izraziti.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog lana osniva kim aktom se moraju odrediti vrsta, sadržaj i rok inidbe, kriteriji za određivanje njene vrijednosti i ugovorna kazna do visine vrijednosti inidbe za slučaj neispunjenja ili neurednog ispunjenja inidbe.

lan 309.

(Troškovi osnivanja)

- (1) Troškove osnivanja društva snose osniva i srazmjerno svojim udjelima, ako ugovorom nije određeno drugačije.
- (2) Troškovi osnivanja ne mogu biti plaćeni iz osnovnog kapitala, niti se mogu kao ulog pripisati osnovnom kapitalu.

lan 310. (Statut)

- (1) Društvo sa ograničenom odgovornošću ima statut.
- (2) Statut društva donose lanovi u roku određenom osniva kim aktom koji ne može biti duži od 60 dana od dana upisa osnivanja društva u registar društava.
- (3) Statutom društva obavezno se uređuje:
  - a) firma i sjedište;
  - b) djelatnost;
  - c) iznos osnovnog kapitala i visina udjela svakog lana;
  - d) vođenje poslovanja i zastupanje društva;
  - e) način utvrđivanja, podjele dobiti i pokrivanja gubitka;
  - f) prava i obaveze lanova;
  - g) organizacija društva;
  - h) upravljanje i na način donošenja odluka, sastav, naime imenovanja i razrješenja, ovlaštenja i odgovornosti organa društva, ako se formiraju;
  - i) način informiranja lanova o poslovanju društva i vođenju knjige udjela;
  - j) način promjene visine osnovnog kapitala;
  - k) način pristupanja društvu i prestanak članstva u društvu;
  - l) prestanak društva;
  - m) postupak izmjena i dopuna statuta;
  - n) drugi elementi propisani ovim zakonom.

POGLAVLJE II. (PRAVA I OBAVEZE LANOVA) Odjeljak A. (Uplata uloga)

lan 311.

(Uplata uloga)

- (1) lan društva dužan je u roku i na način određen osniva kim aktom, statutom i odlukama skupštine društva izvršiti uplatu uloga.
- (2) Obaveza iz stava (1) ovog lana ne može se prebiti sa bilo kojim potraživanjem lana prema društvu ili drugim lanovima društva, niti se ulog može povući i samovoljno.
- (3) lan društva koji je kao ulog unio stvari ili prava ne može nad njima zadržati nikakvo pravo niti društvu nametnuti ograničenja.
- (4) Društvo ne može uplatu uloga odgoditi, ne može lana osloboditi obaveze uplate, niti na ime uplate uloga primiti nešto drugo osim onoga što je ugovoreno.

lan 312.

(Dužnosti lana društva prilikom neizvršavanja uplate uloga)

- (1) lan društva koji ne izvrši uplatu uloga u ugovorenom roku dužan je platiti zateznu kamatu određenu ugovorom i naknaditi društvu i drugim lanovima štetu koju pretrpe usljed njegove docije.
- (2) Uprava društva e lana koji obavezu uplate uloga nije izvršio 60 dana po isteku ugovorenog roka pisano obavijestiti da je isključen iz društva.
- (3) Isključen lan društva gubi sva prava iz udjela i davanja u injenih na ime uloga, ali ostaje obavezan izvršiti uplatu uloga u potpunosti, zateznih kamata i naknade štete na osnovu nepravovremene uplate.
- (4) Društvo može putem suda tražiti ispunjenje obaveze lana društva.

lan 313.

(Udio isključenog lana)

- (1) Udio isključenog lana uprava društva može izložiti prodaji ako ga, uz saglasnost isključenog lana, ne otkupi jedan ili više lanova društva.
- (2) Iz prihoda od prodaje udjela, smanjenog za troškove prodaje udjela, zatezne kamate i naknade štete zbog zadocnjenja i zaostalih uplata uloga društvo isplaćuje isključenom lana do iznosa izvršenih uplata.

Odjeljak B. (Odgovornost lanova i prethodnika)

lan 314.

(Odgovornost lanova i prethodnika)

- (1) Za iznos koji isključen lan nije uplatio na ime uloga, sa zateznom kamatom zbog zadocnjenja, društvu odgovaraju i prethodnici isključenog lana koji su u knjigu udjela bili upisani kao lanovi društva u toku posljednje tri godine prije upravljanja poziva za uplatu isključenom lanu.
- (2) Društvo e preporučenom pošiljkom uputiti neposrednom prethodniku isključenog lana poziv na uplatu u

roku od najviše 30 dana i istovremeno o tom pozivu i roku na isti na in obavijestiti ranije prethodnike koji odgovaraju ukoliko njihovi sljednici ne izvrše uplatu.

- (3) Prethodnik koji plati zaostali iznos sti e udio isklju enog lana ako taj udio nije prodat, odnosno unov en u skladu sa odredbama lana 313. ovog zakona.

lan 315.

(Postupak napla ivanja udjela)

- (1) Uprava društva može po svom izboru provesti prvo postupak iz lana 313. ovog zakona, bez obzira na to da li je isklju eni lan tužen, a odgovornost prethodnika smanjuje se za iznos ostvaren prodajom udjela ili tužbom protiv isklju enog lana.
- (2) Ukoliko udio nije napla en u potpunosti sa postupkom iz stava (1) ovog lana, ili ni jedan od tih postupaka nije pokrenut u roku šest mjeseci od dana isklju enja, razliku do pune vrijednosti udjela isklju enog lana dužni su platiti ostali lanovi društva u me usobnom srazmjeru njihovih udjela, izuzevši lana koji je udio stekao u skladu sa odredbama lana 312. ovog zakona.
- (3) Iznos koji se u slu aju iz stava (2) ovog lana ne može naplatiti od pojedinih lanova naplatit e se od ostalih lanova u me usobnom srazmjeru njihovih udjela.
- (4) Ako u slu aju iz stava (2) ovog lana udio nije prethodno prodat, lanovi društva sti u pravo na dio dobiti i dio imovine preostale po likvidaciji koji pripada pokrivenom udjelu, srazmjerno u eš u u pokri u iznosa do pune vrijednosti udjela.

lan 316.

(Solidarna odgovornost lanova društva za nepla eni iznos dijela uloga)

- (1) Za iznos nepla enog dijela uloga koji je potreban za namirenje ste ajnih povjerilaca i bez prethodno provedenih postupaka iz l. 312. i 313. ovog zakona, odgovaraju solidarno lanovi društva u ste aju i prethodnici iji su sljednici u toku posljednje dvije godine prije otvaranja i u toku ste aja bili uredno prijavljeni za upis u knjigu udjela, uz pravo me usobnog regresa za dio izvršene uplate koji prelazi srazmjerno pripadaju i iznos obaveze.
- (2) Ukoliko se postupak iz l. 311., 312., 313. i 314. ovog zakona provodi radi izmirenja nepravovremene uplate pove anja osnovnog kapitala, ne odgovaraju oni prethodnici koji su glasali protiv odluke o pove anju osnovnog kapitala ili u vrijeme njenog donošenja nisu bili lanovi društva.

Odjeljak C. (Udjeli)

lan 317.

(Udjeli)

- (1) Udio lana društva je srazmjeran u eš u njegovog uloga u osnovnom kapitalu.
- (2) Svaki lan društva ima jedan udio.
- (3) Udio lana društva se pove ava kada uplati novi ulog ili stekne udio drugog lana.
- (4) Kada lan društva stekne udio drugog lana, prava tre ih lica i posebna prava ili obaveze lana vezane uz raniji ili naknadno ste eni udio ne obuhvataju ostatak udjela.

lan 318. (Knjiga udjela)

- (1) Uprava društva dužna je voditi knjigu udjela na na in kojim se osigurava ta na i potpuna evidencija o lanovima društva i njihovim udjelima.
- (2) Uprava društva dužna je najkasnije osam dana od dana upisa osnivanja društva u registar društava, uspostaviti knjigu udjela u koju obavezno unosi:
  - a) ime i prezime ili firmu i adresu prebivališta ili sjedišta lanova društva;
  - b) vrstu i iznos ugovorenog uloga i upla eni iznos;
  - c) posebna prava i obaveze vezane uz udio.
- (3) Punovažan je svaki akt savjesnog tre eg lica zasnovan na pouzdanju u ta nost upisa u knjigu udjela.

lan 319.

(Izmjene i promjene u knjizi udjela)

- (1) Uprava društva dužna je odmah upisati svaku izmjenu podataka upisanih u knjigu udjela.
- (2) Uprava društva dužna je prijaviti za upis u registar društava promjene u knjizi udjela.

Odjeljak D. (Prijenos udjela)

lan 320. (Prijenos udjela)

- (1) Udjeli u društvu su prenosivi.
- (2) Prijenos udjela vrši se pisanim ugovorom i naslje ivanjem.
- (3) Udjeli za koje je vezana ugovorena obaveza dodatne inidbe ni u kojem slu aju ne mogu se prenijeti bez izri ite pisane saglasnosti društva.

član 321.

(Pravo prete kupnje)

- (1) Članovi društva imaju pravo prete kupnje udjela.
- (2) Član društva koji prodaje udio dužan je u pisanoj formi putem uprave društva obavijestiti ostale članove o cijeni i drugim uvjetima prodaje.
- (3) Ako niko od članova u pisanoj formi putem uprave društva ne prihvati ponudu za kupovinu, ili izjavi interes a posao ne bude zaključen u roku 30 dana, član može svoj udio prodati trećim licima pod uvjetima koji ne mogu biti povoljniji od ponude iz stava (2) ovog člana.
- (4) Kada više članova društva izjavi interes za kupovinu, a ne postignu sporazum koji će preuzeti udio ili u kojim omjerima će više njih preuzeti udio, ili saglasno izjave da se ne žele međusobno nadmetati u pogledu cijene, udio će otkupiti tako što će ga podijeliti srazmjerno međusobnom odnosu njihovih uplaćenih uloga.
- (5) Članovi društva imaju pravo prete kupnje i kada se udio prodaje u izvršnom postupku.

član 322.

(Prijenos udjela odlukom suda)

- (1) Član društva ili društvo može tužbom kod suda zahtijevati dozvolu prijenosa udjela ako društvo odbije dati saglasnost za prijenos udjela članu koji je ulog u potpunosti uplatio, ili član koji je udio ponudio na prodaju bez opravdanog razloga odbije prenijeti udio na lice koje mu društvo imenuje.
- (2) Kada sud donese odluku kojom dozvoljava prodaju udjela, društvo ima pravo u roku 30 dana od dana dostavljanja odluke obavijestiti člana da dopušta, uz iste uvjete, prodaju drugom licu koje je te uvjete prihvatilo.

član 323. (Prodaja udjela)

- (1) Kada se udio za koji prijenos je potrebna saglasnost društva prodaje u izvršenju ili stečaju, sud je dužan procijeniti udio i obavijestiti društvo, povjerioci koji su dobili dozvolu prinudnog izvršenja putem suda i lica kojima prema knjizi udjela pripada neko stvarno pravo na tom udjelu.
- (2) Udio će se prodati po odredbama Zakona o izvršenju ili Zakona o stečaju bez saglasnosti društva, ako drugi član društva ili treće lice koje društvo prihvata ne preuzme udio po isteku 15 dana od dana kada je društvo obaviješteno za ponudnu cijenu koja dostiže procjenu suda ili višu cijenu preuzimanja.

član 324.

(Više lica kao vlasnici jednog udjela)

- (1) Ako su više lica vlasnici jednog udjela, zajednički ostvaruju prava i solidarno odgovaraju za obaveze koje se odnose na taj udio.
- (2) Ako vlasnici udjela ne odrede zajedničkog zastupnika, pravne radnje poduzete od društva prema jednom od njih djeluju prema svima.

član 325.

(Nasljedno pravo udjela)

Nasljedno pravo udjela ne može se ograničiti.

član 326.

(Dijeljenje udjela)

Udio u društvu može se dijeliti na idealne dijelove i tako prenositi u slučaju nasljednog prava i prijenosa na druge članove društva i drugim slučajevima izričito utvrdjenim ugovorom ili statutom, uz pisanu saglasnost društva, ali ne prije isteka jedne godine od dana upisa osnivanja društva u registar društava.

član 327.

(Prijenos i prijelaz)

- (1) Prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu i trećim licima od trenutka upisa u knjigu udjela.
- (2) Ako nije upisan u knjigu udjela, prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu od dana zaključenja pravnog posla ili pravomoćnosti odluke o nasljednom pravu.

Odjeljak E. (Sticanje i zalog vlastitih udjela)

član 328.

(Sticanje i zalog vlastitih udjela)

- (1) Društvo može steći i vlastiti udio koji je u potpunosti uplaćen.
- (2) Društvo ne može sticati vlastite udjele na teret osnovnog kapitala.

član 329.

(Uzimanje u zalog vlastitog udjela)

Društvo može uzeti u zalog vlastiti udio koji je u potpunosti uplaćen, ako je iznos potraživanja društva u potpunosti osiguran tim zalogom i ako ukupna vrijednost vlastitih udjela uzetih u zalog nije veća od polovine osnovnog kapitala društva.

Odjeljak F. (Dobit)

član 330. (Dobit)

Dobit se dijeli među članovima društva srazmjerno sa visinom udjela, ako drugačije nije ugovoreno.

član 331.

(Povrat isplate dobiti)

- (1) Povrat iznosa isplate članu društva na ime dobiti može se zahtijevati jedino kada usljed isplate dobiti društvo nije u mogućnosti ispuniti obaveze prema trećim licima i to do iznosa potrebnog za namirenje povjerilaca.
- (2) Zahtjev za povrat isplate dobiti u smislu stava (1) ovog člana zastarijeva u roku tri godine od dana isplate.

Odjeljak G. (Istupanje i isklju enje lana)

lan 332.

(Istupanje lana)

- (1) Ugovorom ili statutom utvrđuju se uvjeti, postupak i posljedice istupanja iz društva.
- (2) lan društva ima pravo tužbom kod suda tražiti istupanje iz društva, ako su mu ostali lanovi ili organi društva prouzrokovali štetu ili je spriječen ispunjavati svoje obaveze, ili mu društvo nameće nesrazmjerne obaveze.

lan 333.

(Odluka o isklju enju lana)

- (1) lan može biti isključen iz društva iz razloga i u postupku koji su unaprijed određeni ugovorom ili statutom društva.
- (2) Odluka o isklju enju dostavlja se lanu u pisanoj formi, uz navođenje razloga za isklju enje.
- (3) lan koji je isključen iz društva može pobijati odluku o isklju enju tužbom kod suda u roku 30 dana od dana kada mu je odluka dostavljena.

lan 334.

(Istupanje i isklju enje iz lanstva u društvu)

- (1) Istupanjem i isklju enjem iz lanstva u društvu prestaju prava koja iz tog lanstva proizlaze.
- (2) lan koji je istupio i lan koji je isključen ima pravo na nadoknadu tržišne vrijednosti udjela na dan prestanka lanstva.
- (3) Ako je ulog lana bio u obliku prava korištenja određene stvari, ona će se vratiti lanu po isteku roka određenog ugovorom ili statutom koji ne može biti duži od tri mjeseca.
- (4) Po isteku roka iz stava (3) ovog lana društvo ima pravo koristiti stvar dok bivši lan ne ispunji obaveze prema društvu.

POGLAVLJE III. (UPRAVLJANJE)

lan 335

(Skupština društva)

- (1) Društvo ima skupštinu koju čine svi lanovi društva.
- (2) Ukupan iznos osnovnog kapitala društva predstavljen je u skupštini sa 100 glasova, a lan društva ima broj glasova srazmjeran njegovom udjelu u osnovnom kapitalu društva.
- (3) Ugovorom ili statutom može se odrediti da se o svim ili pojedinim pitanjima odlučuje bez sazivanja skupštine pisanim glasanjem.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovog lana, lanovima društva se dostavljaju pisani prijedlozi sa obrazloženjem i ostavlja rok za odgovor najmanje 15 dana, a za lana koji se ne izjasni u pisanom obliku smatra se da je glasao protiv prijedloga.
- (5) Skupština obavezno odlučuje o godišnjem obračunu, raspodjeli dobiti i pokriću gubitka.
- (6) U društvu sa ograničenom odgovornošću sa jednim lanom ovlaštenja skupštine vrši lan društva.

lan 336.

(Sazivanje skupštine društva)

- (1) Skupštinu društva saziva:
  - a) uprava, lan uprave, nadzorni odbor ili lan nadzornog odbora;
  - b) lan ili lanovi društva čiji udjeli čine najmanje desetinu osnovnog kapitala.
- (2) Uprava, lan uprave, nadzorni odbor ili lan nadzornog odbora je dužna sazvati skupštinu najmanje jednom godišnje i u toku godine kada društvo ostvari gubitak veći od petine osnovnog kapitala prema posljednjem godišnjem obračunu.
- (3) Poziv za skupštinu dostavlja se preporučenom pošiljkom, telefaksom ili elektronskom poštom najmanje 15 dana prije datuma održavanja, ako ugovorom ili statutom društva nije drugačije određeno.
- (4) U pozivu se određuje dnevni red i dostavljaju materijali za svaku tačku dnevnog reda.
- (5) lan ili lanovi društva čiji udjeli čine najmanje desetinu osnovnog kapitala imaju pravo izvršiti dopunu dnevnog reda u roku osam dana od dana prijema poziva za skupštinu.

lan 337.

(Odlučivanje na skupštini)

- (1) Skupština može odlučivati ako su, lično ili putem punomoćnika, zastupljeni lanovi čiji udjeli čine polovinu osnovnog kapitala društva.
- (2) Ukoliko nije postignut kvorum za odlučivanje iz stava (1) ovog lana, skupština se odgađa i saziva sa istim dnevnim redom najkasnije za 15 dana od prvobitno zakazanog dana održavanja.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog lana skupština može odlučivati ukoliko su zastupljeni udjeli koji čine petinu osnovnog kapitala društva.

lan 338.

(Pobijanje odluke)

lan društva ima pravo pobijati odluku skupštine protiv koje je glasao, tužbom kod nadležnog suda u roku 30 dana od dana donošenja odluke.

član 339.

(Uprava društva)

- (1) Poslovanje društva vodi i društvo zastupa uprava.
- (2) Upravu čine jedno ili više lica, koja ne moraju biti članovi društva, imenovanih na način i za period utvrđen osnivačkim aktom ili statutom društva.
- (3) Kada uprava ima više članova, osnivačkim aktom ili statutom se uređuju njihova ovlaštenja i odgovornosti.

član 340.

(Nadzor)

- (1) Ugovorom ili statutom može se odrediti da društvo sa ograničenom odgovornošću ima nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor obavežno je imati društvo koje ima više od deset članova i društvo koje ima osnovni kapital u iznosu većem od 1.000.000,00 KM i najmanje dva člana.

član 341.

(Pravo člana društva koje nema nadzorni odbor)

Član društva koje nema nadzorni odbor ima pravo neposredno nadzirati poslovanje društva, poslovne knjige i spise, zalihe i blagajni kod poslovanje i sačinjavati bilans društva za svoje potrebe.

član 342. (Zaštita prava manjine)

- (1) Član ili grupa članova društva može udjeli čine desetinu osnovnog kapitala mogu tražiti od suda da odredi vanjskog revizora.
- (2) Sud može imenovati revizora ako predlaže i u čine vjerovatnim da je ugrožena ozbiljna povreda zakona, ugovora ili statuta društva.
- (3) Naknadu troškova revizije dužni su predujmiti predlaže i, ako sud ne odredi da društvo uplati predujam.

član 343.

(Revizija)

Član društva koji je tražio reviziju ne može u toku revizije prenijeti svoj udio bez saglasnosti društva.

član 344.

(Revizor i visina naknade revizora)

- (1) Revizor dostavlja izvještaj sudu.
- (2) Ako se strane drugačije ne dogovore, visinu naknade revizora određuje sud.

član 345.

(Razmatranje izvještaja revizora)

Sud može, na osnovu nalaza revizije, naložiti društvu da u određenom roku održi skupštinu koja će razmotriti izvještaj revizora.

član 346.

(Zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora)

- (1) Član društva ima pravo tražiti da društvo podnese zahtjev prema članovima uprave i nadzornog odbora za naknadu štete prouzrokovane povredom zakona, ugovora ili statuta društva.
- (2) Kada je u društvu odbijen prijedlog da se podnese zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora ili ako o takvom prijedlogu nije pravovremeno odlučeno, član društva ima pravo tužbom kod suda zahtijevati naknadu štete društvu u roku 90 dana od dana kada je prijedlog odbijen ili od kada je propušteno donošenje odluke.
- (3) U toku spora iz stava (1) ovog člana tužitelj ne mogu bez saglasnosti društva raspolagati svojim udjelima.

POGLAVLJE IV. (POVEĆAVANJE I SMANJENJE OSNOVNOG KAPITALA)

Odjeljak A. (Povećanje osnovnog kapitala)

član 347.

(Povećanje osnovnog kapitala)

- (1) Osnovni kapital povećava se na osnovu odluke skupštine društva sa ograničenom odgovornošću, uplatom ili unošenjem novih uloga.
- (2) Članovi društva imaju pravo prvenstva uplate novih uloga u srazmjeri svojih udjela u osnovnom kapitalu u roku 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju osnovnog kapitala, ako osnivačkim aktom ili statutom društva nije drugačije određeno.
- (3) Lice koje pristupa društvu potpisuje izjavu da prihvata sve obaveze i prava utvrđene ugovorom i statutom društva.
- (4) Društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranje za sticanje svojih udjela.
- (5) U postupku restrukturiranja ili finansijske konsolidacije društva novi udjeli mogu se sticati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

član 348.

(Povećanje osnovnog kapitala iz rezervi)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala iz rezervi može se vršiti ako finansijski izvještaj i izvještaj revizora za posljednju poslovnu godinu utvrđuje da nema nepokrivenog gubitka.
- (2) Povećanje osnovnog kapitala društva iz rezervi vrši se povećanjem nominalnih iznosa udjela.

Odjeljak B. (Smanjenje osnovnog kapitala)

lan 349.

(Smanjenje osnovnog kapitala)

Osnovni kapital društva može se smanjiti odlukom skupštine društva, u skladu sa ovim zakonom, osniva kim aktom i statutom društva, ali ne ispod iznosa iz lana 307. ovog zakona.

lan 350.

(Odluka o smanjenju osnovnog kapitala)

- (1) Odluku o smanjenju osnovnog kapitala društvo je dužno dostaviti registarskom sudu i objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (2) Oglasom iz stava (1) ovog lana društvo obavještava povjerioce da je spremno izmiriti obaveze ili za njih dati osiguranje.

lan 351.

(Prijava za upis smanjenja osnovnog kapitala)

Po isteku objavljenog roka za prijavu povjerilaca, podnosi se prijava za upis smanjenja osnovnog kapitala u registar društava.

lan 352.

(Razlika vrijednosti udjela lanovima društva)

- (1) Isplata razlike vrijednosti udjela lanovima društva na osnovu smanjenja osnovnog kapitala može se vršiti nakon upisa smanjenja u registar društava.
- (2) Od dana upisa smanjenja osnovnog kapitala u registar društava prestaju obaveze uplate preostalih neupla enih uloga.

POGLAVLJE V. (PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)

Odjeljak A. (Promjena oblika)

lan 353.

(Promjena oblika)

- (1) Društvo sa ograni enom odgovornoš u može promijeniti oblik u dioni ko društvo na osnovu odluke skupštine donesene dvotre inskom ve inom glasova svih lanova društva.
- (2) Na osnovu odluke iz stava (1) ovog lana lanovi sti u dionice dioni kog društva srazmjerno njihovom u eš u u osnovnom kapitalu društva sa ograni enom odgovornoš u.
- (3) Dioni ko društvo nastalo promjenom oblika društva sa ograni enom odgovornoš u mora imati osnovni kapital najmanje u iznosu utvr enom ovim zakonom.

lan 354.

(Zahtjev za promjenu oblika)

- (1) Uprava društva sa ograni enom odgovornoš u podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika u dioni ko društvo, uz koji prilaže odluku skupštine o promjeni oblika i ugovor sa Registrom.
- (2) Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stava (1) ovog lana.
- (3) Na osnovu odluke Komisije o odobrenju promjene oblika izvršit e se upis promjene oblika društva u registar društava.

Odjeljak B. (Pripajanje i spajanje)

lan 355.

(Pripajanje i spajanje)

Društvo sa ograni enom odgovornoš u može se spojiti sa drugim društvom sa ograni enom odgovornoš u ili dioni kim društvom ili se pripojiti jednom od njih, ali ne prije isteka dvije godine od dana upisa društva u registar društava.

lan 356.

(Upravljanje imovinom spojenih društava)

- (1) Imovinom spojenih društava upravljat e se posebno tako da je u odnosu spojenih društava i odnosu prema vpovjeriocima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dioni kih društava.
- (2) Društvo sljednik je dužno, prema vlastitoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kra im od 15 ni dužim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati povjerioce da, najkasnije šest mjeseci od tre e objave, društvu sljednika prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u registar društava.
- (3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije isteka roka iz stava (2) ovog lana i ispunjavanja obaveza prema povjeriocima koji su od društva sljednika zahtijevali isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C. (Prestanak društva)

lan 357.

(Prestanak društva)

- (1) Društvo sa ograni enom odgovornoš u prestaje, u skladu sa zakonom i statutom:
  - a) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
  - b) odlukom skupštine;
  - c) odlukom suda;
  - d) ste ajem.
- (2) U društvu sa ograni enom odgovornoš u sa jednim lanom odluku o prestanku donosi lan društva.

lan 358.

(Odluka o prestanku društva)

Odluka o prestanku društva sa ograni enom odgovornoš u dostavlja se registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donošenja.

lan 359.

(Odluka suda o prestanku društva)

- (1) Društvo sa ograni enom odgovornoš u prestaje odlukom suda:
  - a) po tužbi jednog ili više povjerilaca ija dospjela a neizmirena potraživanja premašuju polovinu osnovnog kapitala društva;
  - b) ako skupština društva nije održana osam mjeseci od isteka roka za izradu godišnjeg obra una;
  - c) kada se i poslije izricanja kazni nastavlja povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrožavaju interesi povjerilaca;
  - d) kada se ste aj završi diobom ste ajne imovine;
  - e) ako ste aj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokri e troškova ste ajnog postupka ili se ste aj obustavi zbog nedovoljne imovine.
- (2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti i u registar društava.

Odjeljak D. (Likvidacija)

lan 360.

(Likvidacija)

- (1) Kada društvo sa ograni enom odgovornoš u prestane na osnovu odluke skupštine ili odluke suda, pokre e se postupak likvidacije.
- (2) U slu aju prestanka društva na osnovu odluke skupštine, likvidaciju provodi uprava društva, a u slu aju prestanka na osnovu odluke suda likvidatora imenuje sud.
- (3) Likvidatora društva sa ograni enom odgovornoš u sa jednim lanom imenuje sud.

lan 361.

(Skrbnik društva)

- (1) Od dana donošenja odluke o prestanku, organi društva sa ograni enom odgovornoš u rade u skladu sa odredbama zakona kojim se ure uje postupak likvidacije.
- (2) Sud može postaviti skrbnika društva koji obavlja poslove vezane uz likvidaciju, a organi društva postupaju samo po nalogu i uz saglasnost skrbnika.

lan 362.

(Postupak likvidacije)

- (1) Uprava ili likvidator društva sa ograni enom odgovornoš u dužni su objaviti najmanje u jednim doma im dnevnim novinama da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja odluke iz lana 360. ovog zakona u razmacima od 15 do 30 dana.
- (2) Obavještenjem iz stava (1) ovog lana uprava ili likvidator društva dužni su pozvati povjerioce da prijave potraživanja najkasnije šest mjeseci od dana posljednjeg objavljivanja.
- (3) Obavještenje iz stava (1) ovog lana uprava ili likvidator društva dužni su uputiti poznatim povjeriocima pojedina no.

lan 363.

(Likvidacioni bilans)

- (1) Likvidator je dužan najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije sa initi i podnijeti skupštini na odobrenje po etni likvidacioni bilans.
- (2) Skupština društva sa ograni enom odgovornoš u dužna je istovremeno sa odobrenjem po etnog likvidacionog bilansa razriješiti nadzorni odbor i upravu.
- (3) Likvidator je dužan na kraju svake poslovne godine skupštini društva podnijeti bilans stanja i bilans uspjeha i izvještaj o toku likvidacije.

lan 364.

(Dužnosti likvidatora)

- (1) Likvidator je dužan okon ati teku e poslove društva sa ograni enom odgovornoš u, naplatiti potraživanja, unov iti ostalu imovinu i izmiriti obaveze društva.
- (2) Od lanova društva koji udjele nisu platili u cjelini, likvidator e naplatiti dio srazmjeran obavezama društva.

lan 365.

(Ostale dužnosti likvidatora)

- (1) Likvidator je dužan deponovati na posebnom računu novac potreban za izmirenje:
  - a) poznatih obaveza za koje se povjerioci nisu prijavili;
  - b) obaveza koje nisu dospjele;
  - c) spornih obaveza.
- (2) Po isteku godine dana od trećeg objavljivanja obavještenja iz člana 362. stav (1) ovog zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iznosa iz stava (1) ovog člana isplaćuju se članovi društva sa ograničenom odgovornošću u skladu sa osnivačkim aktom i statutom društva.
- (3) Ako imovina društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplaćenih uloga, imovina se dijeli članovima društva srazmjerno udjelima.
- (4) Likvidator je dužan deponovati na posebnom računu pripadajuće iznose iz st. (2) i (3) ovog člana koji članovima društva nisu isplaćeni.

član 366.

(Podnošenje prijave za upis prestanka društva)

- (1) Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 364. i 365. ovog zakona sazvati skupštinu društva sa ograničenom odgovornošću i podnijeti završni obračun.
- (2) Nakon saopćavanja završnog obračuna, likvidator je dužan podnijeti prijavu za upis prestanka društva u registar društava.

DIO ŠESTI - (KAZNE NE ODREDBE)

član 367.

(Kaznene odredbe za društvo)

Za prekršaj bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 200.000,00 KM društvo koje:

- a) obavlja djelatnost protivno odredbama ovog zakona;
- b) nema stvarno sjedište prema sjedištu upisanom u registar društava ili ne prijavi promjenu sjedišta za upis u registar društava;
- c) ima ili koristi firmu protivno odredbama ovog zakona ili u svojim poslovnim pismima i narudžbama ne navodi sve podatke u skladu sa odredbama ovog zakona;
- d) povećava osnovni kapital protivno odredbama člana 130. ovog zakona;
- e) odobri ili prima uplate dionica u ratama protivno odredbama člana 133. ovog zakona ili oslobodi upisnika obaveze plaćanja upisanih dionica protivno odredbi člana 134. ovog zakona;
- f) povećava osnovni kapital emisijom novih dionica protivno odredbi člana 139. ovog zakona;
- g) povećava nominalnu vrijednost dionica ili emituje besplatne dionice ili ne prijavi povećanje nominalne vrijednosti dionica protivno odredbama čl. 144., 145. i 146. ovog zakona;
- h) povećava osnovni kapital iz vlastitih sredstava protivno odredbama čl. 152., 153., 154., 155. i 156. ovog zakona;
- i) ne plati iz vlastitih sredstava razliku između cijene i nominalne vrijednosti dionica u skladu sa odredbama člana 157. ovog zakona;
- j) smanjenjem osnovnog kapitala ugrozi izvršavanje obaveza prema povjeriocima protivno odredbama člana 161. ovog zakona;
- k) vrši isplate na osnovu smanjenja osnovnog kapitala ili odustane od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena, prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitentata, protivno odredbama člana 163. ovog zakona;
- l) ne obavijesti povjeriocyte o smanjenju osnovnog kapitala u skladu sa odredbama čl. 164. i 165. ovog zakona;
- m) vrši otkup dionica protivno odredbi člana 165. stav (3) ovog zakona;
- n) vrši smanjenje osnovnog kapitala protivno odredbama člana 167. ovog zakona;
- o) ne isplati povučenim dionice u roku ili ne obavijesti Komisiju o rezultatima povlačenja u skladu sa odredbama čl. 170. i 171. ovog zakona;
- p) ne otkupi ponučenim dionice u skladu sa odredbama čl. 173. i 174. ovog zakona;
- r) povećava osnovni kapital prije izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala, protivno odredbi člana 179. ovog zakona;
- s) ne vrši izdvajanje u fond rezervi u skladu sa odredbama čl. 180. i 181. ovog zakona;
- t) koristi fond rezervi protivno odredbama člana 182. ovog zakona;
- u) dionice i privremenice emitirane umjesto poništenih prodaje protivno odredbama člana 192. ovog zakona;
- v) donese odluku o isplati protivno odredbama člana 196. stav (1) ovog zakona;
- z) isključi ili ograniči pravo preuzetne kupnje dionica protivno odredbi člana 203. ovog zakona;
- aa) ne omogućiti dioničarima ili punomoćniku uvid u isprave u skladu sa odredbama čl. 204. i 235. ovog zakona;
- bb) direktno ili indirektno upiše vlastite dionice ili stekne vlastite dionice ili ne izvijesti Komisiju o sticanju u roku protivno odredbama čl. 213., 214., 215., 216. i 217. ovog zakona;
- cc) ne smanji osnovni kapital ili ne donese odluku o prodaji vlastitih dionica suprotno odredbama člana 219. ovog zakona;
- dd) daje ili garantuje avanse, zajmove i kredite protivno odredbi člana 225. ovog zakona;
- ee) ne sazove skupštinu u roku protivno odredbama iz čl. 230., 231., 232. i 233. ovog zakona;
- ff) ne čuva isprave u skladu sa odredbom člana 242. Stav (1) ovog zakona;
- gg) ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama člana 248. ovog zakona;

- hh) ne vodi knjigu udjela u skladu sa odredbama l. 318. i 319. ovog zakona;
- ii) nema nadzorni odbor u slučaju iz l. 340. Stav (2) ovog zakona;
- jj) ne održa skupštinu po nalogu suda u slučaju iz l. 345. ovog zakona;
- kk) poveća osnovni kapital protivno odredbama l. 348. ovog zakona;
- ll) odluku o smanjenju osnovnog kapitala ne dostavi registru društava ili ne objavi u skladu sa odredbama l. 350. ovog zakona;
- mm) ne osigura odvojeno upravljanje imovinom spojenog ili pripojenog društva u skladu sa odredbom l. 356. ovog zakona.

l. 368.

(Kaznene odredbe za odgovorno lice)

Za prekršaj iz l. 367. ovog zakona kaznit će se i odgovorno lice u društvu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM.

l. 369.

(Kaznene odredbe za predsjednika i članove nadzornog odbora i sekretara društva)

- (1) Za prekršaj bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM predsjednik i članovi nadzornog odbora društva koji:
  - a) ne sazove skupštinu u slučaju iz l. 185. stav (1) ovog zakona;
  - b) ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz l. 202. ovog zakona;
  - c) ne obavijesti dioničare o sticanju vlastitih dionica u skladu sa odredbama l. 215. i 221. ovog zakona;
  - d) ne objavi obavještenje o prijedlozima dioničara u skladu sa odredbama l. 231. ovog zakona;
  - e) ne objavi obavještenje o ponovnom sazivanju skupštine u skladu sa odredbama l. 233. ovog zakona;
  - f) ne sazove skupštinu radi razmatranja godišnjeg finansijskog izvještaja u roku iz l. 236. stav (2) ovog zakona;
  - g) ne sazove skupštinu radi ponovnog odlučivanja u skladu sa l. 240. ovog zakona;
  - h) postupaju protivno odredbama l. 252. i 258. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM sekretar društva koji:
  - a) ne postupi prema zaduženju iz l. 232. stav (5) ovog zakona;
  - b) ne sazove konstituiraju u sjednicu nadzornog odbora u skladu sa l. 250. stav (4) ovog zakona.

l. 370.

(Kaznene odredbe za direktora i članove uprave)

Za prekršaj bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM direktor i član uprave društva koji:

- a) ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz l. 202. ovog zakona;
- b) ne prijavi nadzornom odboru finansijski interes ili učestvuje u poslovnom odnosu protivno odredbama l. 267. ovog zakona;
- c) u roku ne postupi po odredbama l. 372. ovog zakona.

l. 371.

(Kaznene odredbe za određena lica)

Za prekršaj bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM lice koje:

- a) u društvu osniva ili organizira osnivanje organizacija, ili provodi aktivnosti protivno odredbama l. 43. ovog zakona;
- b) ne obrazloži nepotpisivanje zapisnika ili neosnovano odbije potpisati zapisnik suprotno odredbama l. 241. ovog zakona.

DIO SEDMI - (PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE)

l. 372.

(Usklađivanje)

Sva privredna društva, uključujući i ona sa učestvom državnog kapitala u vlasničkoj strukturi, dužna su oblik, firmu, osnovni kapital i statut društva uskladiti sa ovim zakonom.

l. 373.

(Prestanak važenja Zakona o privrednim društvima)

Danom početka primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, isp. 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, isp. 88/08, isp. 7/09, 63/10 i 75/13).

lan 374.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a po et e se primjenjivati nakon isteka 60 dana od dana stupanja na snagu.